

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič in Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst in Din 3.—, večji inzerati petič vrsta Din 4.—, Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—, Rokopis se ne vračaja.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 8. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190 — JESENICE, Ob kolovozu 101. Račun pri poštnem čerkovnem zavodu v Ljubljani št. 10.851.

EVROPA PLAVA V STARE VODE

Nemčija se kljub vsem pogodbam in konferencam mrzlično oborožuje — Na mesto razorožitve se pričinja novo oboroževalno tekmo

London, 16. avgusta. r. Pod naslovom »Nemčija oborožuje svoje legije« objavlja »Sunday Referee« celo kopico dokumentov, zbranih po Nemčiji in vsej Evropi, iz katerih je razvidno, da je Nemčija izkoristila vse svoje moči za to, da se kar najhitreje oboroži in pripravi na novo vojno. Med drugimi dokumenti in ugotovitvami objavlja list:

1. Vsled znižanja izdatkov za vojne žrtve in brezposelnost se je v proračunu za leto 1933 dosegel prihranek 800 milijonov mark. Za kakšno svrhu se je porabil ta denar, ni mogoče ugotoviti. »Sunday Referee« je prepričan, da so vsi ti milijoni šli samo za tajno oboroževanje, ker bi bili sicer gotovo kje izkazani.

2. Četudi so potrebe nemške industrije enake, stalno narašča uvoz gotovih surovin, potrebnih za oboroževanje. V prvi vrsti gre za uvoz železa in bakra, ki ne more služiti nobeni drugi svrhi, kakor za izdelovanje vojnega materiala. Tako so bile baš minile dni velike količine rud iz Španije in Švedske izkrcane v Lübecku in v Emdenu za neki nemški karteel. Te rude zaradi svojega posebnega kemičnega sestava služijo v prvi vrsti v vojne svrhe.

3. »Sunday Referee« objavlja seznam nemških tvornic, ki so razdeljene v pet kategorij, in sicer za izdelavo vozov, topov, mitraljez, metalcev min in municije. Zlasti poudarja, da je bil v Kruppovih tovarnah izdelan kolosalen top, ki predstavlja

po svoji učinkovitosti pravo čudo sodobne tehnike.

List komentira te navedbe, ki so dokumentaristično podprte, ter pravi: Odkar je baron Neurath vrget rokavic razorožitvene konferenci, je dobro vedel, kakšni so nameni Nemčije v pogledu oboroževanja. Nemčija je postopala tako neoprežno, da je na mah iztrežila vse one, ki so poprej še verjeli miroljubnim izjavam g. Hitlerja. Po neuspeli demarši v Berlinu s strani veliki bi bilo zaman pričakovati, da bo Nemčija prenehala s kršenjem pogodb, zaman misliti, da jo bodo vesele prisilile ali pozvale na odgovor, toda gotovo je, da bo prišlo do resnih zapletov, ako se bo še nadalje dopustilo, da se Nemčija tako mrzlično oborožuje.

Nemčija ima večjo vojsko kakor l. 1914.

Pariz, 16. avgusta. AA. Iz Madrida poročajo, da prinaša tamkajšnji list »El Herald« članek o nemški vojski. V tem članku med drugim pravi: V Nemčiji so vsi ljudje vojniki, in sicer dobro izurjeni in sposobni vojniki. Nemci se vagonajo kot vojniki in smatrajo za največjo čast, če smajo umreti pod orožjem. Kdo danes trdi, da Nemčija nima vojske? Nemčija razpolaga danes z večjim številom vojaštva in bolj opremljenim, kakor leta 1914, ko je šla v svetovno vojno.

Berlin, 16. avgusta. AA. Nemška vlada je izdala obsežne ukrepe proti napadom iz zraka. V Berlinu so morali izprazniti vsa podstrešja in odstraniti vse predmete, ki se radi vnamejo. Izpraznitev podstrešij so nadzorovali posebni uradniki protiletalske zaščite. Odstranjevali so pred vsem posteljino, stare postelje, zabojke itd. V posameznih okrajih in ulicah bodo določeni posebni čuvaji, da takoj sporoče požare, ki bi nastali zaradi letalskih bomb.

Anglija nima več upanja na uspeh ženevske konference

London, 16. avgusta. AA. Kakor poroča »Daily Herald«, namerava vlada, če bi se razorožitvena konferenca razbila, zgraditi več letalskih letal z izredno hitrostjo. Načrti za ta letala so že gotovi. Stroški zanje so vpoštevani v novem proračunu in pridejo pred parlament v novembru. Obenem namerava Anglija zgraditi tudi večje število hidroplanov. Nova brza letala bi bila opremljena z najnovejšimi modeli strojin in najboljimi motorji. Njih naloga bi bila zavarovati London pred slehernim poskusom napada iz zraka.

Laburistični organ se vznemirja nad tem načrtom, ker vidi v njem podobno tekmovalstvo v oboroževanju kakor je bilo pred svetovno vojno v pomorskem oboroževanju. Zato poziva vlado, naj vse stori, da se razorožitvena konferenca ne izjalovi.

Italija in Rusija

Pariz, 16. avgusta. r. Francoski listi posvečajo veliko pozornost italijansko-ruskim pogajanjem o pogodbi med obema državama. Dobro informirani krogi trdijo, da so ta pogajanja pred zaključkom. Pogodba vsebuje v bistvu ključno o nenapadanju in nevtiralnosti. Ta pogodba se od pogodb, ki jih je Rusija 3. in 4. julija sklenila s sosednjimi državami, razlikuje v toliko, da ne vsebuje točne definicije pojma napadalca. Italija je smatrala tako definicijo kot nevarno, ker bi se mogla v gotovih okoliščinah nepristransko izvajati. Listi opozarjajo na to, da se bo Italija s podpisom te pogodbe pridružila vzhodnim državam, ki so v zadnjem času sklenile z Rusijo pogodbe o nenapadanju.

Tudi protestantski duhovniki ne smejo politizirati

Berlin, 16. avgusta. d. V zaključnem protokolu državnega konkordata je bilo napovedano, da bodo izdane slične določbe kakor so se uveljavile glede političnega udejstvovanja katoliških duhovnikov, tudi za duhovščino protestantske cerkve. V Badenju so bile izdane sedaj prve tozadevne odredbe. Deželni voditelj verskega pokreta nemških kristjanov v Badenju je izdal razglas, v katerem je pozval tudi vse duhovnike evangelsko-protestantske cerkve, naj odločijo svoje politične funkcije.

Usoda poslanca bivšega centra

Berlin, 16. avgusta. r. Končne odločitve glede usode poslanca bivšega centra še vedno ni. Kakor znano, hospitalizirajo poslanci centra v narodno socialističnih vrstah. Znano je tudi, da je bilo več centrističnih poslancev izločenih iz državnega, oziroma deželnih zborov. Narodno socialistične oblasti so uvedle sedaj ponovno preiskavo tudi glede ostalih centrističnih poslancev. Kakor poročajo listi, bo trajala ta preiskava vse do septembra. Ko bo zaključena, se bodo pričela nova pogajanja med voditelji centra in narodno socialistične stranke za končno ureditev tega vprašanja.

Jugoslavija vodi v Oslu

Oslu, 16. avgusta. AA. Na včerajšnjih tekmah za Davison pokal za leto 1934 je Jugoslovanci zmagali nad Norvežani. Haaneson v 3. teki 6:1, 6:0, 3:6, 6:4. Jugoslovanci Kukuljević je bil zmagal nad drugim norveškim zastopnikom v treh setih 6:1, 6:1, 6:1. Tako vodi Jugoslavija prvi dan 2:0 in potrebuje še eno zmago, da pride v drugo kolo.

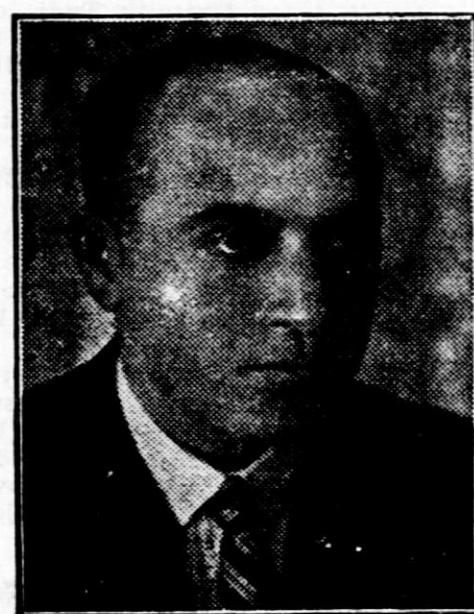
LJUBLJANSKA BORZA.
Devize: Amsterdam 2317.07—2328.48, Berlin 1305.14—1375.94, Bruselj 800.24 do 804.18, Curth 1196.25—1118.65, London 189.06—190.68, New York 426.82 do 4292.08, Paris 224.85—226.97, Praga 167.90 do 170.76, Trst 301.46—303.96 (premijska 8.6%). Avstrijski šiling v privatnem blazingu 8.60.

INOZEMSKA BORZA.
Curth: Paris 30.225, London 17.09, New York 367, Bruselj 72.176, Milan 27.24, Madrid 48.256, Amsterdam 208.85, Berlin 123.250, Dunaj 58.40, Praga 15.33, Varšava 58.05, Bukarešta 3.08.

Velike letalske svečanosti v Ljubljani

Šef letalskega centra Beograd M. Hodjera v Ljubljani — Program svečane otvoritve aerodroma

Ljubljana, 16. avgusta. V ponedeljek se je z letalom odpeljal v Beograd odbornik Aerokluba in narodni poslanec dr. Stane Rape in s njo je v največjem vetru priletel nazaj z najnovejšimi novicami o otvoritvi našega aerodroma. V zraku je bil pri letenju sem in tja celih 6 ur. Od Ljubljane do Zagreba in nazaj je dr. Rape letel s ljubljanskim »Pelikanom«, ki ga je vodil sam, obenem z dr. Rapetom je pa z brzovlakom prišel iz Beograda tu-



govoril tudi prota g. Budimir. O pomenu zračnega prometa za naše mesto bo govoril župan g. dr. Dinko Puc, za njim pa predsednik Aerokluba g. Rado Hribar, kateremu se imamo v prvi vrsti zahvaliti, da je Ljubljana prišla do te velevažne pridobitve. Končno bo govoril še ban g. dr. Drago Marušič in proglasil aerodrom za odprt.

Med svečanostjo blagoslovitve bosta pozdravila goste in občinstvo »Lojze« in »vojno letalo« »Hawker« s pozdravnimi krogi nad letališčem, torej naš najhitrejši civilni in naš najhitrejši vojni avion. »Lojze« je plod domačega duha in domačih rok, delo našega konstruktorja inž. Bloudika ter naših mehanikov in obrtnikov, veliki »Hawker« je pa angleški izdelek. »Lojzetov« motor ima samo 75 konjskih sil, »Hawker« pa 640, a »Lojze« nese z brzino 200 km na uro poleg pilota še pasazirja, »Hawker« pa z brzino 400 km na uro samo pasazirja. Ali si morete predstavi hitrost 400 km na uro, ko človek v uri prehoži le 5 kilometrov! Pri pozdravnem krogu bosta naši dve najhitrejši letali napravili nad terenom nekaj viraž, to je ostrih zavojev in slikovitih akrobacij. Ta tekma našega duha s plodom napredka svetovne aviacije bo delovala nad vse svečano.

Pri tretji točki sporeda bomo obudovali hitrostno tekmo sportnih letal na trikotni poti nad aerodromom, ki je dolga 28 in pol km. V ostrih ovinkih bodo letala v približno 20 minutah preletela trikot z letališča nad cerkev v Dev. M. v Polju, odhod bodo letela nad cerkev Božjega groba v Štepanji vasi, dalje nad šolo na Šmartinski cesti in odhod spet priletela na aerodrom k pristaniku. Vse faze poleta bodo točno vidne z aerodroma, a posebno zanimiva bo tekma zato, ker bodo letala startala po vrsti svojih hitrosti, da se namreč prvi dvigne v zrak najpočasnejši, zadnji pa najhitrejši aeroplan in zato prisplo vse letala kakor jata ogromnih ptic obenem na aerodrom.

Te hitrostne tekme se udeležijo velika skupina sportnih letal, in sicer: iz Beograda »Sim 8« s 110 HP ter mali »Felix Gipsy« s 120 HP, oba sportna dvokrovnika domače konstrukcije ter last beogradskega Aerokluba. Iz Sarajeva prispeje k tekmi angleški dvokrovnik »Gipsy Moth« s 85 HP, last sarajevskega Aerokluba, a iz Vukovara Batin »Puss Moth«, angleški visoki enokrovnik s 120 HP in s limuzino, ki ga vodi jugoslovanski pilot Janković. Razen teh bo tekmoval še »Puss« zagrebškega Aerokluba ter najbrž srednji Brandenburg s 120 HP, ki je last mariborskega Aerokluba. Tudi naša dva sportna letala »Lojze« in »Pelikan« s 110 HP bosta tekmovala, razen teh bosta pa na aerodromu tudi oba naša »Brandenburga« po 100 HP ter naše novo brezmotorno letalo, ki so ga izdelali sami naši navdušeni akademiki iz samega domačega materiala.

Zahteve občinskih uslužbencev

Sklepi včerajšnjega kongresa v Zagrebu

Včeraj se je vršil v Zagrebu kongres Zveze jugoslovanskih občinskih uslužbencev, v katerem so včlanjeni uslužbenci mestnih in podeželskih občin. Kongres je razpravljal o vseh stanovskih vprašanjih občinskih uslužbencev v zvezi z novim občinskim zakonom ter je izrazil svoje želje in zahteve v obširni resoluciji, ki navaja med drugim:

Mestne občinske uprave morajo najdalje tri mesece po uveljavitvi novega zakona o mestnih občinah izdati statute in pragmatike o občinskem osebju, v kolikor tega še nimajo. Mestne uradnike postavljajo mestni odbor potom razpisa, zvanjavnike in služitelje pa mestni župan. Plače in druge pristojbine mestnih uslužbencev v nobenem primeru ne smejo biti manjše, kakor so one državnih namestencev. Višina plač naj se določi po lokalnih prilikah. Kvalifikacije občinskih uslužbencev morajo biti enake oni državnih uslužbencev. Zakonskim potom se mora zadržati stalnost občinskih uslužbencev.

Prav tako se mora zadržati občinskim uslužbencem pravica do osebne pokojnine po 10 letih službe in pravica do rodbinske pokojnine po petih letih službe. Mestnim uslužbencem se mora zadržati letni dopust in pravica do bolezenskega dopusta do 12 mesecev. Pri prestopu iz občinske v državno službo se morajo vštetiti vsa službena leta. Mestni uslužbenci se morajo docela depolitizirati. Prizna se naj jim enake ugodnosti glede zdravljenja, znižanja vojnje, kakor jih imajo državni namestenci. Mestne občine naj za svoje uslužbenke osnujejo pokojninske fonde. Pridobljene pravice po obstoječih zakonskih in drugih predpisih morajo ostati nedotaknjene. V zvezi s to resolucijo je kongres sestavil tudi posebno poglavje k zakonu o mestnih občinah.

Ker je sedaj veljavno zavarovanje občinskih uslužbencev pri OUZD nezadostno, predlaga kongres, naj se vsi uslužbenci podeželskih občin zavarujejo posebej tako, da se za vsako banovino osnuje poseben fond.

Zopet požar

Po dveh katastrofalnih požarih na Dolenskem je prišla zdaj na vrsto še Gorenjska. Davi ob 7. je izbruhnil velik ogenj pri Legatovih na Lescach in uničil dve gospodarski poslopji z vsemi stroji in žitom vred. Domači so bili ravno pri zajtrku, ko se je začel valiti dim iz poslopja poleg nove šole. Izredno naglo se je ogenj razširil tudi na sosedno poslopje. Domači in sosedje, ki so prihiteli na pomoč, so imeli samo še toliko časa, da so rešili živino, vse drugo je pa postalo žrtev požara.

Na pomoč so prihiteli gasilci iz Hlebec, Mohuč, Breznice, Radovljice in Begunj. Gasili so naporno vse dopoldne, vendar ob času, ko to poročamo, ogenj še ni bil pogasjen. Gašenje je silno oteženo, ker zaradi dolgotrajne suše primanjkuje vode, vendar je glavna nevarnost že odstranjena.

Škoda je precej velika in domnevajo, da bo znašala okrog 100.000 Din. Kako je požar nastal, še ni ugotovljeno, splošno pa vlada prepričanje, da je bil ogenj podtaknjen. Legatova je bila sicer zavarovana, v svojo nesrečo je pa šele pred dnevi zavarovalno znatno znižala, ako da škoda ne bo krita.

Strašna toča na Poljskem

Varšava, 16. avgusta. AA. Iz Krakova poročajo, da je tam padla toča, ki je napravila veliko škodo. Ranila je nevarno tudi okoli 110 ljudi. Nekatera živali so tehta 80 do 200 gramov.

Novi incidenti med Avstrijo in Nemčijo

Zopet sovražna radijska „predavanja“ — Odstranjeni mejniki — Zahteva po odpoklicu nemškega poslanika

Dunaj, 16. avgusta. AA. Poluradna »Wiener Zeitung« formalno demantira vest, da bi bil podkancelar Winkler dobil nalog, da bi bil podkancelar Winkler dobil nalog, jai z nemškimi delegati za ureditev nemško - avstrijskega spora. Tudi če se v inozemstvu res vrše kakšni takšni razgovori, pravi list, pri njih niso udeležene uradne osebnosti in zato ti razgovori ne morejo roditi ničesar pozitivnega.

Dunaj, 16. avgusta. AA. Vsi listi komentirajo odkritje »Reichspost« glede udeležbe nemškega poslanstva na Dunaju pri akciji nacionalnih socialistov v Avstriji. »Der Tag« je posebno oster ter zahteva, da se nemški poslanik na Dunaju odpokliče. »Neue Freie Presse« pa naglašja, da postaja avstrijsko vprašanje evropsko vprašanje in svari Nemčijo pred početjem, ki je naperjeno proti boljšemu prepričanju vsega sveta.

Dunaj, 16. avgusta. AA. Radijska postaja v Vratislavi je danes ponovila na gramofonski plošči včerajšnji monokovski govor nemškega nacionalnega socialista Knaufa, ki je avstrijsko javnost zelo ogorčil zaradi napadov na Dollfussovo vlado.

Dunaj, 16. avgusta. AA. V Leutasachu na bavarsko tirolski meji so našli obmejne kole izruvane in pometane na bavarska tla.

Dunaj, 16. avgusta. AA. V Avstriji se je ustanovila nova stranka, imenovana nacionalna unitaristična stranka; v njej so deloma tudi bivši nacionalni socialisti. Helmschroviški organ poziva vlado, naj pozorno zasleduje to gibanje, ki utegne

biti samo krinka za hitlerjevstvo.

London, 16. avgusta. r. Od dunajske »Reichspost« objavljen dokument o sodelovanju med ilegalnimi avstrijskimi in uradnimi nemškimi narodno-socialističnimi krogi so v londonskih političnih krogih povzročile največjo senzacijo. Liberalne »News Chronicle«, označujejo delovanje ilegalnih narodno - socialističnih organizacij v Avstriji za spijonazo ter zlorabo diplomatskih privilegijev. To delovanje bi, sičilo temu, ako bi angleški poslanik v Berlinu pakiral z nasprotniki narodnih socialistov v to svrhu, da se zruši Hitlerjev režim. Daily Telegraph, poudarja, da je to dokumenti novo in nadvse zanimivo luč na rivalstvo med nemškimi zunanjim ministrom in med zunanjepolitčnim uradom narodnih socialistov, ki ga vodi Rosenberg.

Angleži priporočajo Avstriji zblizanje z Malo antanto

Pariz, 15. avgusta. AA. Po poročilih iz Londona motri angleška vlada mimo, toda pozorno razvoj odnosov med Avstrijo in Nemčijo. Angleška vlada smatra, da ni mogoče pričakovati nagle spremembe v nemški zunanji orientaciji, ker bi to slabo učinkovalo na hitlerjevske množice. Zato je angleška vlada mnenja, da je treba rešiti avstrijsko vprašanje na širši podlagi. Havaos poročevalce smatra, da gre za tole rešitev:

Rešitev, ki jo odgovorni angleški državni priporočajo, je v tem, da bi se Avstrija in Mala antanta zblizali. Po mnenju angleških državnikov bi tako zblizanje okrepilo avstrijsko samostojnost in podprlo gospodarski položaj Avstrije.

Hitler naj dobi mirovno nagrado

Po sodbi angleškega lista nima nihče večjih zaslug za uveljavljanje miru v Evropi

London, 16. avgusta. r. Znani tednik »The News Statesman and Nation« v daljšem članku ironizira popustljivost velisil do Hitlerjeve Nemčije in na koncu predlaga, naj se Hitlerju podeli letošnja Nobelova mirovna nagrada. List poudarja, da je Hitler to nagrado docela zaslužil, gotovo bolj, kakor morda Mussolini za svoj četvrtini pakt ali katerikoli drugi državnik. Nihče ni tako zelo zblizal narode, kakor Hitler. V utemeljevanju svojega predloga navaja list:

1. Hitler je pomiril katoličane in Žide, česar ni dosegel še nihče v teku 2000 let.
2. Zblizal je Italijo in Francijo, česar ni doseglo nobeno prizadevanje evropskih državnikov vseh zadnjih petnajst let.
3. S svojim postopanjem proti Avstriji

je rešil vprašanje »aniluse«, ki je tako dolgo vznemirjalo duhove.

4. Rešil je Poljske nevarnosti, da bi vlesile vrline Nemčiji Pomorje.

5. Odstranil je nevarnost mlačevalne vojne v Evropi, ker je Nemčija ostala brez zaveznikov.

6. Poleg Italije in Francije je Hitler zblizal tudi Sovjetsko Rusijo, Poljsko in Malo antanto.

7. Krona njegovih zaslug je, da je iz razmurskega sunanja ministra Titulescu napravil prepričanega rusofila.

8. Tako ogromnih rezultatov v kratki dobi šestih mesecev ni dosegel dosej še noben državnik in nihče nima večjih zaslug za uveljavljanje miru. Zato je Hitler zaslužil Nobelovo mirovno nagrado.

Prijateljem in prijateljsko

Malo odgovora tistemu, ki se spodtika ob propagando za naše lepe kraje

Ljubljana, 16. avgusta. Pozor prijatelji prelepih pokrajin naše ožje domovine, opozicija se oslaja! Si dejna zvezda na polju belih lis s razstavnim materinskim srcem, sedež mogočnega, nepremagljivega filistreta, Ljubljana, kiče blagorodne meščane, da se zdramijo ter organizirajo. Torej prijatelji, stvar je strašansko resna: Nekdo je spregovoril v imenu materinske Ljubljane v ogmju za peokarstva ter označil strmečemu svetu, da se godi Ljubljani nezasišena krivica, češ, da leti vedno na njo apeli, naj velenjenji meščani podpirajo turški promet na jugu in severu, na zahodu in vzhodu, dočim na svoje mesto povsem pozabljajo ter ga zanemarijo. Med vrsticami nam je dopovedoval, da društva, ki so se začela snovati zadnja leta za kulturno, socijalno in gospodarsko povzdigo naših lepih zapuščenih krajev, ki jih poznajo bolj tuji, kot domačini (in jih tudi cenijo, čitaj članek v nedeljskem »Jutru« o radgonaškem gradu!) — pričakujejo odrešenja le od Ljubljane in da je glavno njihovo delo prirabljanje veselje, dobrodelnih in kulturnih razstav, odnosno vetilnihih dnij in da je sploh delo teh društev neresno.

Prijateljsko razstranega materinskega srca in razcefranih žepov bodo morali prijatelji naših lepih krajev dopovedati vsaj iz vjuidnosti, da se je v svoji nedeljski vznesenosti zelo spozabil tudi na račun Ljubljane, ki jo je hotel vzeti pod svojo mogočno zaščito. Kulturna, gospodarska društva, kakršno je n. pr. »Krkac«, se ne ustanavljajo kot evokarska omizja na račun blagorodnih Ljubljancev in ne v škodo njihovih žepov. Vsi, ki so dobre volje, so vabljivi, se pravi vsi tisti, ki jim je več za napredek naših lepih krajev, kot za visoko politiko pri ljubljanskih ovičarskih omizjih in ki imajo še zmisel za lepoto narave, za nepokvarjenost ljudstva in ljubezen do grude, ki nas redi. (O, meščan se bridko moti, če misli, da redi on kmeta!) Seveda pa ne gre za tisti »tudijski promet, kakršnega si edino lahko misli naš meščan, za izlete z nahrbtniki in s steklenicami v vinorodne kraje. Ne gre tudi za veselice. Toda meščan ne more razumeti, zakaj prav za prav gre. Niti na misel mu ne pride, da ne pozna niti te tesne slovenske zemlje in da je ne zna ceniti. Ne zaveda se, da mu je kmet povsem tuj in da se je hotel z njim sprijazniti le v najhujši sili, ko je hodil med vojno moleodav za živila na deželo. Niti malo ga ne zanimajo brige in težnje podeljila in ne sanja se mu, da nobeno mesto ne more živeti brez zaledja ter da je vsako odvisno od podeljila. Gre torej predvsem za to, da začnemo spoznavati svoje kraje, ker drugače jih ne bomo znali nikdar ceniti, da se med seboj seznanimo in da skupno iščemo pota, kako približati lepota našim krajev sloves, ki ga zaslužio upravičeno. Če pa društva propagirajo za svoj delokrog, za Belo Krajino, za Gorenjsko in Dolenjsko in za Pri-

ljo in Savinjsko dolino, s tem še ni rečeno, da »nadlegujejo« Ljubljance in da pripravljajo atentate na njihove žepce. S tem, da imajo društva za povzdigo naših krajev sedeže v Ljubljani, vendar ni rečeno, da so nekakšne inkubatornice ljubljancev. Ta društva usujejo svoje podružnice tudi po drugih krajih ter vodijo propagando, a nikjer jih še niso sledili s takimi nerazumevanjem. Kaj je namen takšnih društev, radi razložijo prijateljska društva sama, da ne bo gledal na nje s takimi filistretskimi občutki.

Nedvomno nimajo društva, ki so nekaj tako strašansko novega prijateljsko, samih takšnih prijateljev. Med našimi meščani, pa tudi prebivalci drugih krajev jih je mnogo, ki se nedvomno zavedajo pomena in namena njihovega dela. Zavedajo se pa tudi, da koristijo ta društva tudi njim, ne le pokrajninam, za katere propagirajo. »Krkac« je n. pr. priradila več izletov na Dolenjsko, ki so bili znatno cenejši, kot če bi potovali izletniki na lastno pest. Razen tega omenjamo samo še, da se to društvo lahko postavlja, da je po njegovi inicijativi Dolenjska dobila izletniške vlake in da so nekateri kraji znatno napredovali v turizemskem pogledu, od česar ima seveda korist tudi izletnik. Ni treba dokazovati, da delo takškoprometnih činiteljev, kakršni so društva prijateljev naših lepih krajev, koristi tudi onim, ki hodijo na izlete in ne gledajo na vse to z zapovedarske perspektive.

Prijateljske Ljubljane naj bo torej potolažen, saj ji društva, ki so ga začela tako vzemirjati, nič ne škodujejo. Za »tudijski promet« v Ljubljani, ki bi ga morala po mnenju prijateljskega podpirati provinca, poskrbe dovolj drugi činitelji. Tudi letos se Ljubljana ne more pritoževati v tem pogledu, saj je privabila več priridevov nad deset tisoče deželanov v Ljubljano, ki se pa niso pritoževali, da so zaradi tega obubožali. Sicer pa more primerjati tudiški promet Ljubljane z onim v Beli Krajini le prijateljske Ljubljane. Toda njemu ni bila dovolj jasna zadeva glede lokalnega patriotizma. Po njegovem je lokalni patriot, ki drezne v meščanstvo le targoj ter reče, da je še toliko lepih krajev, ki jih ne poznamo, naših krajev, ki jih zapostavljamo, ker smo pač tako »noble« ter raje potujemo v ino-destvo, kot da bi se ozrli milostljivo na naše kraje, ki jim pojejo hvalo tuji in odjedajo našemu ljudstvu zemljo na meji. Slovenke gorice bodo kmalu pokopali podjetni tuji, ki jim bodo tlačili naši ljudje kot vinčarji. Tedaj se nam seveda ne bo treba več spodtikati nad slovensko avtar-kijo...

Sicer pa ne nameravamo kratiti prijateljskemu preljubeju veselja, naj se je organizirajo, ne gledamo s zavistjo na to njihovo gibanje, nego jim želimo, naj prijetno spandkajo in z navdušenjem »krkajo«!

Kolesarske dirke „Save“ na dirkališču

Napaka je bila, da je v finalu startalo 12 dirkačev, ko bi jih bilo zadostovalo 8

Ljubljana, 16. avgusta. Mnogo dirkačev se je v nedeljo zbralo na Hermesovem dirkališču, da bi poizkusili svojo srečo in si priborili razpisane nagrade, s katerimi ni kolesarsko društvo »Save« štedilo. Za publiko, ne glede na povišano vreme, je bilo prostora še več kot dovolj. Opazilo se je tudi, da ne more biti med dirkači samimi prave harmonije, kajti ti so se takoj v začetku porazdelili v posamezne skupine in si tako videli skupino Prijorjaže na enem koncu igrišča, Hermežane na drugem, Mariborčane in druge na tretjem itd., iz česar se je dalo sklepati, da se bodo fantje v dirkah borili prav po levici. In res se je to opazilo, ko so se po dirkah kolesark, kjer so zmagovalci: 1. Slamič, 2. Četinač, 3. Sudinova, in senijorjev spoprijeli v glavni dirki »Save« in pa v medklubski, juniorski in po podsavezni točki. Pri novinih se je prav pohvalno izkazal mladi Ivan Kalan s svojo stilno in mirno vožnjo, kar ga je tudi dovedlo do zmage v tej dirki. Navdušenega po uspehu ga je takoj zaneslo še med juniore, ki so zaradi mnogih prijav vozili v predvoznih. Fant je tudi prišel v finale, kjer pa je kot novinec moral prepušiti prva mesta praktičnejšim dirkačem. Videlo pa se je takoj, da ne bo šlo brez incidentov. Pri izhodu na finalno ravnicu je namreč Krušč tako nerodno podrl ob plotu na tla Mariborčana Dittmerja, da se je pri tem potolkel po nogah, tako da ni mogel več stati. Borba je bila tu zelo napeta med Kačičem, Močnikom, Trobecem, Kitinom, Deklevo in še drugimi. Tudi mariborski Feningar je zaradi krasne prve juniorske nagrade silil v to točko, kar pa je komisija zavrnila z ozirom na mnoge prejšnje njegove zmage v medklubskih dirkah in bi tak nastop tudi njemu samemu ne bil preveč v čast. V tej borbi je za malenkostni deset centimetrov zmagal Močnik nad Kačičem.

Dirka lahkih motorjev, ki so obenem dokaj zapraški, je končala sledeče: 1. Kavčič, 2. Slamič, 3. Dovč.

Prišla je dalje na vrsto glavna dirka, v kateri so nastopili Rozman, Feningar, Gartner, Valant, Kosmina, Kačič, Žerjal, Zupanc in še mnogo drugih. Tudi tu se je zaradi prevelikega števila konkurentov moralo voziti v predvoznih. V finalu pa, ki je znašal 20 krogov, je prišlo v drugi polovici pri vzhodu na ciljsko ravnicu zopet do padca. Spotaknil se je Rozman, na katerega so se skotajili še trije drugi, med katerimi je bil tudi Trobec. Komad je ušedla skupina prevzojila nekaj nad pol kroga, sta se pred Trobec, potem še Rozman takoj spustila za njo, nakar sta oba večino opustila. V zadnjem kro-

gu je dominiral Jule, ki je gladko odrezal vozače in zmagal nad Valantom, ki je takoj nato vložil protest, češ da ga je Kačič zapiral. Seveda je bil protest premagljen. Komisija, ki se ni znala drugače izmotali iz tega položaja, je menil nič tebi nič določila, da vozijo vsi dirkači, ki so bili v finalu, še enkrat deset krogov! Tako je bilo na nogah vsi ostali. Jule pa, svest si upravičene zmage in kateremu je večina publike aplavdirala ter mu pritrjevala, energično odkloni svoje sodelovanje v ponovitvi. Ob izvižgavanju se je finale ponovil. Rozman stopi v akcijo s podvojenim angizijo in se hoče odtrgati že takoj v prvem krogu, kar pa ni šlo. Bil je pa sigurno zmagovalac. Pridobiti si je tako prvo mesto, drugi je bil Trobec, tretji Žerjal, a Valant se je moral zadovoljiti s četrim mestom. V protest je bil Jule zopet dvignjen in aplavdiran.

Za to dirko je sledila dirka podsaveza »Ljubljane«, kjer so nastopili le v tem podsavezu velenjeni dirkači. Ponovna ostra borba v 15 krogih. Svojo nadmoč je tudi v tej točki dokumentiral Kačič, ki je našel vsaj v nekaterih začetnih krogih dobro podporo v soklubu Kitinu ter se dalje kosal s Kosmino, Močnikom, Žerjalom in Štrnom. Zasedel je prvo mesto nekaj pred Loizetom, tretji je bil Žerjal, četrti Močnik, peti Štrn.

Trobec, ki se je v prejšnjih dirkah odlikoval v borbenosti, se je pri točnemvini poznala manjša aktivnost in smo ga večkrat videli na zadnji poziciji. Fant se na novem konju najbrž ni počutil še domačega. Nekoliko več zadržanosti v neprilicnih izrazih je ob tej priliki priporočil mlademu Deklevo (primer v zadnji fazi društvene dirke, ko je Trobec poginjal na vodstvo).

Napaka pri glavni medklubski dirki je bila, ko je komisija v predvoznih klasificirala za v finalu šest dirkačev, tako da jih je v finalu startalo 12. Popolnoma bi jih zadostovalo 8 in bi bila tako vožnja lažja in preglednejša. Ni namreč vsemu, če jih vozi več ali manj skupaj. Tudi v večjih skupinah se lahko vozi na dirkališčih, ampak ne na takih kot je naše. Za take večje skupine mora dirkačiče biti širše, betonirano ali asfaltno ali pa leso, tako da so kolesa na trdni podlagi. Kako je nekdo mogoče tesno sklenjeni skupini voziti z veliko brzino brezhibno na tzeru, kjer se kolesa pogrezajo za dva do tri centimetre globoko v presušeni pesek? Na takem terenu dirkačovo prednje kolo drči več ali manj v levo ali desno stran, zadnje pa, posebno pri sprintu, tudi za 20 cm v stran. Vse to ovira sodirkače in tako spravlja drug drugega v nevarnost

padcev, ki so včasih zelo usodni. Sreča v nesreči pri nedeljskih dirkah je bila, da so posrečeni dirkači odnesli le majhne praske. Komisije naj bi ob takih prilikah polagale več pažnje na stanje proge, na določanje polinalov in finalov ter še na marsikaj, kar se je opazilo, da ni na mestu. Pri ponovitvah spornih klasifikacij, kjer gre za prvo oziroma drugo mesto, zadostuje — če sta konkurenta soglasna — da ponovita final le ona dva, in sicer v enem ali dveh krogih, ne pa po dvajsetih krogih izmučene kolesarje gnati vse skupaj še 10 krogov okoli.

Kar se tiče dirkačev samih, je opaziti, da se za dirke zanimajo in je njih udeležba vedno večja. Medsebojni spori pa naj izginejo iz vrst sportnikov, kajti z njimi se zanimanje publike manjša, kar gotovo ne koristi kolesarskim dirkam.

Zvečer po dirkah so se na igrišču razdelile zmagovalcem posameznih točk krasne nagrade, kakršne pri nas redkokdaj vidimo. Kolo je n. pr. odraščalo z Rozmanom v Maribor (kakor vedno!), lep in dragocen pokal tvrdke »Torpedo« pa se je preselil iz mesta za vedno na letovišče k Močniku v Domžale.

Vozne olajšave za ptujske svečanosti

Ptuj, 15. avgusta. Na prošnjo podružnice CMD in sokolskega društva v Ptuj je dovolilo prometno ministrstvo z odlokom M. S. št. 17.168 z dne 4. t. m. znano vozno na drvačini železnih udeležencem proslave 25 letnice septembarskih dogodkov v Ptuj, ki bo 8., 9. in 10. septembra, in sicer telovadcem Sokolom, ki bodo prisostvovali ptujski proslavi, četrtinsko vozno, vsem drugim udeležencem pa polovično. Vozne olajšave veljajo od 4. do 14. septembra za vse vlake, razen ekspresnih.

Sokoli - telovadci kupijo na odhodni postaji polovično vozno karto na podlagi lastne sokolske legitimacije in legitimacije ptujskega Sokolskega društva. Ta vozni listek velja za brezplačen povratek le s potrdilom pripravljalnega odbora za proslavo in Sokolskega društva v Ptuj. Vsi drugi udeleženci kupijo na odhodni postaji cel vozni listek, ki velja tudi za povratek s potrdilom pripravljalnega odbora za proslavo in ptujskega Sokolskega društva.

Slovinci v Ameriki

25. julija se je peljal s tramvajem v Clevelandu znani rojak Joep Grošelj. Namerjen je bil na društveno sejo, v vozu mu je pa nenadoma postalo slabo in so ga morali prenehati na kliniko, kjer je za kmalu umrl. Zadel ga je srčna kap. — V Clevelandu je umrl Miha Svete, star 51 let, doma iz vas. Lovke, fara Ig pri Ljubljani. V Ameriki je bival 26 let, zapustil je ženo, sina in hčerko.

V Barbentonu sta postala žrtvi avtomobilske nesreče dva mlada slovenska fanta. Janez Gorenjec je kmalu po prevozu v bolnico umrl. Franc Petrič se pa bo ri s smrtjo.

Dedkov družino v Wocestru, država New York, je 31. julija doletela težka nesreča. Zjutraj je izbruhnil požar na podstrešju in kmalu je ostal od hiše samo še kup pepela. Dedkovim je zgorelo skoraj vse, nesreča pa je tem večja, ker je bila družina samo za malenkost zavarovana. Dedek je še tretji Slovenec, ki mu je v enem letu pogorela hiša Wocestru.

V kraju Presto, država Pensilvanija, je umrla Katarina Hafnerjeva, rojena Cardas, stara 38 let. Zapustila je moža in 7 otrok. Na domu svojih staršev v Milwaukee je po daljši bolezni umrla 20-letna Angelina Švigel. — V Pueblu, država Colorado, je preminul Janes Grabnar, star 45 let, doma iz Prigorice pri Ribnici. — 13. julija je v Pittsburghu preminul Anton Valant, star 51 let. Pokojnik je bil doma z Dobrave, fara Stična na Dolenjskem. V Ameriki je bival 32 let. Za njim zapušta žena in sin.

Koroška Bela dobila vodovod

Koroška Bela, 14. avgusta. V nedeljo popoldne smo imeli slovesno otvoritev novega vodovoda, ki je dokaz dobrega in smotrnega občinskega gospodarstva ter stremljenja k napredku v korist občine in njenega prebivalstva. V vsej občini je vladalo v nedeljo prav raznično razpoloženje, prihajali so gasilci in občani od vseh strani, ki so se zbrali sredi praznične Koroške Bele.

Tu so dekleta v narodnih nošah pripelale vsem udeležencem krasne šopke iz nagelnov in rožmarina, na kar se je formalna povorka, ki ji je na čelu igrala živahna koračnica cerkvena godba z Jesenic. Povorka je krenila k na novo zgrajenemu rezervoarju na zgornjem koncu vasi. V povorki so koralaki domači gasilci ter tov. požarni brambi z Jelenic in Javornika ter dolga vrsta predstavnikov raznih društev in drugega občinstva. Rezervoar je bil lepo okrašen, visoko gori v zraku pa je plapolala ogromna državna trobojnica, ki so jo domači fantje napeli na žico in privezali na drevesa dveh nasproti si stoječih hribov.

Otvoritvi je prisostvoval ves občinski odbor in zastopnik banke uprave g. inž. Kotušek ter mnogo občinstva. Tu je spregovoril predsednik občine g. Erlih, ki je izročil ključ rezervarja zastopniku domaćih gasilcev, na kar je povzel besedo načelnik Radoviške gasilske župe g. Ivan Rus z Bleda, ki je poudarjal važnost vodovoda tudi glede na gasilstvo, ki je čuvar premoženja posameznika kot celote tega kraja. Govoril je še načelnik domačega gasilnega društva g. Čop, na kar je krenila povorka nazaj v vas. Tu so gasilci defilirali mimo zastopnika banke uprave, občinskega odbora ter župnega načelnika g. Bura. Popoldne se je vršil koncert cerkvene godbe na sokolskem telovadišču, ki je bil zelo dobro obiskan. Po koncertu je bila na telovadišču in v sok. dvorani velika narodna veselica, ki je trajala pono v noč.

Z dograditvijo vodovoda je občina Koroška Bela storila velik korak naprej. Vodovod bo napeljan po vsi Koroški Beli in Javorniku do hiše g. Bošteleta. Največ zaslug za dograditev vodovoda ima župan g. Erlih ter dični vodovodni odesk s predsednikom župnikom g. Matevžem Žbontarjem na čelu. Zanimivo pri vsi slovesnosti odprtosti vodovoda je to, da je ž. župnik odkrlel blagoslovitev vodovoda, ne da bi navedel za to dovolj tehtne vzroke, kar je napravilo med občani precej mučen vtis.

Vso prireditve je skrbno organiziralo domače gasilno društvo ob sodelovanju občinskega odbora. Vse vodovodno delo je izvršila tvrdka Žužek iz Ljubljane.

Živilski trg

Ljubljana, 16. avgusta. Na živilskem trgu je zadnje čase največji promet s sadjem. Danes je prispelo mnogo grozdja in jabolk. Ne uvažajo pa več toliko marelic, kot so jih nedavno, ker jih ni več. Na stalnem sadnem trgu so zaradi tega precej drage, po 10 Din kg. Zelo mnogo je tudi češpelj, ki jih na dostavljajo na trg mnogo Belokranjci. Na kmečkem sadnem trgu še ne prodajajo grozdja, ki ga dobiš po 10 do 12 Din kg na Pogačarjevem trgu pri branjevkah, zelo dobro so pa založeni s hruškami, jabolkami in češnjami. Sezona je za rdeče maline. Brusnic je še malo, črnih malin tudi ni mnogo, borovnic je pa še vedno dovolj in jih dobiš po 1.50 Din liter, čeprav jih v okoliških gozdovih ni več. Gob ni, ker je zemlja tudi v gozdovih skoraj povsem presušena.

Jabolka prodajajo po 4 do 4.50 Din kg za drobno in po isti ceni tudi lepe hruške, ki pa še niso dovolj zrele. Češnje, ringlo, dobiš za 3 Din kg. Rdeče maline so po 3.50 Din liter ali kg. Danes jih je bilo mnogo, ker so jih ljudje včeraj nabirali.

Na zelenjadnem trgu pa ni bilo posebnega vrvenja. Po praznikih navadno ne pride na trg toliko kmetič, ker jim na praznik zastane delo. Branjevci, ki imajo trzne mize ob zelenjadnem trgu, so najbolj založeni s sadjem in papriko. Zadnja leta, odkar je naš trg založen tudi s pridelki iz južnih krajev, ima jeseni tudi nekoliko južni značaj. Ljubljanci so se že navadili na papriko kot Mažari. Ta poslastica nima pretirane cene, komad dobiš za 75 par. Branjevci so tudi dobro založeni s paradizniki, ki jih prodajajo po 4 Din kg. Kmetice so danes lahko postregle gospodinjam z vsem, kar jim je pozelelo srce. Kumare so postale čez noč izredno debele, komad po 75 par. Velik grm endivije dobiš za 50 par. Najboljši stročji fižol, kifelijar, je po 4.50 Din kg, sicer je pa po 2.50 Din tudi dober. Zeljnatih glav je že mnogo na trgu in dobiš dva komada za 1.50 Din.

Na perutninskem trgu ni spremembe, edino piščancev niso gospodinje danes kupovale s takšno verno. Na Sv. Petra nasipu je bilo precej krompirja na prodaj na debelo, ki ga lahko kupiš že izpod dinarja kg.

Iz policijske kronike

Ljubljana, 16. avgusta. Pred dnevi se je pojavil pri zlatarju Eberli na Mestnem trgu približno 50letni možki ter prošil milostino. Po njegovem besedilu je trgovinec nečak opazil, da je z njim vred izgovoril zlat križec, vreden 1000 dinarjev. Neznane je bil srednje postave, suha, podolgovatega obraza, kostanjavih las, nosil je ponošeno obleko.

V Rožni dolini se je pojavil dvonogi dihur. Na česti VI je siloma odtrgal ključavnic na dvrnični posetnik Pavla Wolmutina in mu odnesel 7 zaključkov, vrednih 350 Din. — Krojaški mojster Janko Vodopivec, doma iz Dornberga, je bil dni prenočeval v gostilni Tišlar v Kolodvorski ulici, kjer je hranil tudi nekaj obleke. Včeraj popoldne mu je bil zavoj z obleko ukraden. Tat mu je odnesel 2000 Din vreden, skoraj nov smoking, ponošeno svetlo obleko, tri srajce in par nizkih čevljev. Skupna škoda znaša okrog 3000 Din. — Iz spalnice posetnice Uršule Dolinarjeve v šmarnem ob Savi je nekdo te dni odnesel vse kovno perila v vrednosti 400 Din, 100 Din gotovine, s podstrešja pa tudi nekaj obleke njenega pokojnega moža. Skupna škoda znaša 1100 Din. Tat, ki je očitno poznal razmere v hiši, se je puštil vanjo zaprti ter se je najbrž skril v kleti. Tam so videli sledove evče. Tudi je pojedal kruh in popil mleko, ki je bilo v kuhinji pripravljeno.

Poročali smo že, da so skušali 5. avgusta neznaní evdrevci vlomiti v prostore Konzumnega društva na Kongrašem trgu. Policija je prišla Stanka R. in Jožeta F., oba člana znane Pračkove vionike tople, ki je bila šel nedavno pred sodiščem. Pri vlonu ju je namreč opazila domača natarica. Seveda Stanko in Jože vion trdovratno zanikata, kar jima pa ni pomagalo in sta bila izročena sodišču. Na mešti je našla policija tudi novo ključavnico znamke »Lever« in 5 ključev wertheimovega sistema.

Šport

Jugoslovenska reprezentanca proti Mažarski. Na sestanku delegatov vseh podsavezov in savezne uprave je bila včeraj na Siskau odredjena plovilna reprezentanca, ki bo zastopala našo državo 18. in 20. avgusta v Splitu proti reprezentanci Mažarske. 100 m prosto: Wilfan (Primorje) in Sanjanović (Jadran), 400 m prosto: Senjanović, Mini (Viktorija), 1500 m prosto: Bonafič (Jadran) in Bibica (Jug), 4x200 m prosto: Wilfan, Senjanović, Gazzari, Mini, 100 m hrbtno: Wilfan, Gazzari (Jadran), 200 m prsno: Hribar (Ilirija) in Grkinif (Viktorija), 3x100 m mešano: Grkinif, Senjanović, Wilfan, stoki: Kordeliš in Zihel (oba Ilirija). V waterpolu bo Jugoslavijo zastopal kompletan team Jaga, ki je nastopil na Susaku, če pa ti ne bi prišli v Split pa: Pavešič (Viktorija), Čulič (Jadran), Matković, Grkinif (oba Viktorija), Bonafič, Birimša, Roje (vsi Jadran).

Velika dejanja lahko služijo tudi slabim namenom.

Beleznica

Kolendar,

Danes: Sreda, 16. avgusta katoličani: Rok, Nemira, pravoslavni 3. avgusta. Današnje prireditve. Kino Metlica: Ljubimkanje. Kino Šiška: Tri sestre. Dežurne lekarne. Danes: Kuralt, Gosposvetska cesta 10 in Sušnik, Marjin trg 5.

Izpod sita in rešeta

Niso vsi vpokojenci sadnji, niti pri nas ne. In tudi kronski niso vsi, temveč so nekateri od site dinarski. Kolikor pri dobiva starovpokojeence za kruhek brez vsake doklade na stara leta, toliko ti dobi tak ljubljencek Fortune približno dinarčkov. Da, kar pravilno se sliši, pa le ni bajke, da so na svetu vpokojeni gospodje, ki jim prinese vsak mesec na dom sedemdeset jurjev. Toliko pokojnine ne dobi naš kronski vpokojenec v desetih letih. Pa nimajo taki gospodje sedemdeset ust, niti želodcev, da bi rabili več hrane, pa tudi sedemdeset parov rok niso imeli, da bi bili delali z njimi, ko še niso bili vpokojeni. Ne, še en par rok so presneto malo rabili, če ne računamo truda, ko so dobro jedli in pili.

Pa ne smete misliti, da rasto ti magnati med vpokojenci pri nas. Ne, naše razmere so jim preskromne, pri nas bi se dolgočasili. Raje se zabavajo po Parizu in Londonu. Pač se pa ne branijo našega denarja, temveč nasprotno, celo navdušeni so zanj in z veseljem spravijo vsak mesec sveženj naših tisočakov. Pravijo sicer, da je med njimi samo eden, ki spravi vsak mesec 70.000 dinarčkov, a jamčiti ne moremo, da jih ni več, vsaj približno tako debelih polhov. Revizija odredb o izvozu valut se kar sama ponuja.

„Krkac“ na Kumu

Ljubljana, 16. avgusta. Vabila »Krkac« k propagandnemu izletu na Kum se je odzvalo le malo Ljubljancev, tem bolj pa je bilo zastopano vse Zasavje in sosedna Štajerska. Že v ponedeljek zvečer se je zbrala prijetna družba okrog visokega kresla, ki ga je prižigala »Krkac« v pozdrav na Gorjancih pri deseti krsni slavi Trdinovega vrha zbranim gostom. Veselo planinsko razpoloženje je kaj hitro združilo navzoče izletnike in kar težko se je bilo ločiti od dogorevajočega kresa.

Po prisrčnem slovesu od zasavskih gostov, ki so se vračali v Hrastnik in Radeče in od prijaznega oskrbnika kočje, je krenila ostala družba popoldne na povratek preko Sv. Jurja in po romantični soteski ob bobnečem Sklenderovcu v Zagorje. Navdušeni nad prekrasnim razgledom, divje-romantično okolico in nad vse pričakovane prijaznim sprejemom domačinov, so bili vsi izletniki edini v skledu, da se jeseni ponovno sestanemo na Kumu in takrat pripeljeno s seboj še vse, ki so bili včeraj kakorkoli zadržani.

Posebno pohvalno pa moramo ugotoviti izborni postrežbo tako na Kumu kakor v Sv. Jurju ter izročiti vsem članom »Krkac« da nudijo ostali oskrbniki planinske kočje na Kumu, noma turistovska restavracija g. Jožeta Kneza v St. Jurju pod Kummom in znana letovišna gostilna g. Medveda kraj St. Jurja vsakemu, ki se izkaže s člansko knjižico ali z začasnim potrdilom o plačani članarini. »Krkac« 200stotni popust pri hrani in pijači.

Novi predpisi glede pravice revnih

Finančno ministrstvo je zvedelo za množično se zlorabe ubožnih izpričeval. Stranke, ki žele, da bi jim sodišče priznalo v smislu § 164 civ. sodnega postopka pravico revnih, ne navedejo v formularjih finančnega ministrstva za izdajanje potrdila o imovinskem stanju tudi one imovine, ki je izven področja občine, kjer stalno bivajo. Zato priznavajo sodišča pravico revnih tudi v takih primerih, kjer bi tega gotovo ne storila, če bi stranka navedla svojo svojo imovino, pa naj bo klerikalna, a ne samo one s področja občine, kjer stalno prebiva. Enako je tudi v pravnih in izvršnem postopku, kjer se stranke, ki ni oproščena taks v smislu § 9, točka 3 zakonov o sodnih takсах, ne navede, naj poravnava stroške nasprotni stranki — torej tudi v primeru, ko stranka z ubožnim izpričevalom izgubi tožbo — a posledica je, da država v takem primeru ne pride do takse.

Da se to prepreči in da tako stranke kakor tudi oblastva, ki izdajajo potrdila o imovinskem stanju, ne bodo izpostavljene nevarnosti, da bi bile kaznovane po § 39 zakona o sodnih takсах odnosno da bi odgovarjale po kazenskem zakonu in po civilnem sodnem postopku po § 17 s krojinom do petkratnim zneskom utajene takse, je finančno ministrstvo naprosilo notranje ministrstvo, naj preko svojih podrejenih organov naroči vsem oblastem, ki izdajajo potrdila o imovinskem stanju, naj od dočnega proslisa zahtevajo izrecno izjavo o tem, ali ima premoženje odnosno dohodke tudi v kateri drugi občini izven svojega stalnega bivališča ali ne. Odgovor na to vprašanje, pa naj bo ardim ali nikalem, naj se vedno zabeleži v omenjenem formularju. O tem je obveščeno tudi pravosodno ministrstvo, da s svoje strani obvesti vsa sodišča, da se v bodoče ne bodo več dogajale take zlorabe.

Preizkušnja spomina.

Krčmar: »Čujte, vi ste mi vsak dan več dolžni. Od jutri vam nič več ne napilem.

Gost: »Tako? Kakor hočete, toda bojim se, da si ne boš vsega zapomnil.

MAGDA SCHNEIDER
LUISE ULLRICH
WOLFGANG LIEBENEINER
WILLY EICHBERGER
PAUL HÖRIGER

LJUBIMKANJE

Po nepozabnem odramskom komadu
Arturja Schnitzlerja

Danes v Elitnem
kinu Matci

ob 4. 1/8 in 1/10 zvečer
Ta film ni mogoče opredeliti!

Dnevne vesti

Zahvala generala D. Popovića. General g. Dragomir Popović se tem potom naprimerneje zahvaljuje vsem znancom in prijateljem, ki so se od njegove soporne in njega ob odhodu iz Ljubljane poslovili.

Vseslovenski zdravniški kongres v Poznanju. Jugoslovanski narodni odbor vseslovenske zveze opozarja zdravnike, da jim je dovoljen dopust za čas kongresa, ki se pa ne bo štel v redni dopust. Prometno ministrstvo da udeležencem kongresa na razpolago tri spalne vagonce, ki bodo v Poznanju v njih lahko tudi prenočevali, ravno tako tudi med vožnjo. Zdravniki, ki hočejo potovati s temi vagoni na kongres, plačajo za vožnjo 2750 Din in 120 Din kongresne takse. S tem je plačana vožnja v II. razredu za vsa pot, postelje v spalnem vagonu, zajutrek, legitimacija za kongres, ekskurzije, higijensko razstavo, vse oficijelne bankete, recepcije in druge prireditve v okviru kongresa. Naši zdravniški odposlanci iz Beograda 9. septembra, iz Zagreba pa 8. septembra zvečer. Zdravniki zapadnih krajev bodo imeli do Beograda poseben vagon. V naši državi imajo udeleženci kongresa četrtinsko vožnjo.

Tiskarne in kartel papirja. V zvezi s podražitvijo papirja so pokrenile tiskarske sporazumne s grafičnimi delavci akcijo proti kartelu papirja, zahtevajoč znižanja zaščitnih carin na papir, da bi tako z inozemsko konkurenco prisilile domače papirnice k pocenitvi papirja. V nedeljo je bila v trgovinskem ministrstvu konferenca zainteresiranih organizacij in v poštev prihajajočih državnih ustanov. Do sporazuma ni prišlo, pač pa je bilo sklenjeno, naj se tiskarne in papirna industrija v enem mesecu same sporazumejo. Med zagrebškimi tiskarnami in kartelom papirja je že dosežen sporazum.

Ustanovitev zveze knjigarnarjev. V naši državi imamo štiri združena knjigarnarjev, in sicer v Zagrebu, Beogradu, Ljubljani in v Novem Sadu. Na inicijativno beograjskega združenja je bila pokrenjena akcija za ustanovitev zveze knjigarnarjev. V kratkem bo ustanovni občni zbor nove zveze.

Veterinarska razstava. Bilanca našega narodnega gospodarstva ne smemo presojati po tem, koliko izvozimo v inozemstvo, temveč moramo upoštevati tudi izgube, ki jih utrpimo doma. Potem bomo videli, da je ta bilanca visoko pasivna. Posebno se pa pasivnost kaže pri minimalni produkciji. Neprestano nas ogrožajo na vseh straneh strašne kužne bolezni, ki povzročajo velikanske izgube. V svoji razodralosti potiska naš živinorejec spoznavati te bolezni, pa jih iz neopretnosti samo prenaša. Ker je nekdanji državni režim protežiral izobražbo nemškega kmetovalca, je naš kmetovalec zaostal. To se masovno sedaj na našem narodnem gospodarstvu. Vsi deli tega je potrebna večja izobražba našega živinorejca, ki ga naj usposobi pravilno gledati na škodljivce narodnega premoženja in ga napraviti zmogljivega pomagati pri pobijanju živalskih kuž. V to svrhu se prireja v Ljubljani na letošnjem jesenskem velesejmu za naše razmere zelo velika veterinarska razstava, katero bi si moral vsak živinorejec temeljito ogledati. Najboljše bi se to napravilo v obliki ekskurzije in ogledov, kakor je bilo ob priliki potujoče kmetijske razstave.

Nov pooblaščen inženjer. Minister javnih del je odobril inž. Miroslavu Vedeniku iz Ljubljane javno prakso na vsem ozemlju naše države specijalno iz gradbene stroke.

Volitve v Delavske zbornice. Minister socialne politike in narodnega zdravja je odredil, da morajo biti volitve v Delavske zbornice v Beogradu, Zagrebu in v Ljubljani, Novem Sadu in Sarajevu najpoznejše v drugi polovici oktobra. Dan volitev bodo določili volilni odbori pri poedinčnih zbornicah v smislu njihovih statutov.

Hrvatski planinci v Kamniških planinah. Manjša skupina članov Hrvatskega planinskega društva iz Krizevcev je prišla v večeraj v Kamniške planine, kjer ostane tri dni.

Tovarišice maturantkinje leta 1923 državn. ženskega učiteljskega v Ljubljani. Sestanek ob 10-letni maturi ob 26. t. m. ob 15. uri na vrtu restavracije »Zvezda« v Ljubljani. Prilite vse! Na veselo svideenje! Amica Sman-Kozjek!

»Službenega lista«. Službeni list kr. banske uprave dravske banovine št. 65 z dne 16. t. m. objavlja navodilo za izvrševanje št. 272 zakona o uradnih gladih pokojniških odmer, pet objav o raznih mednarodnih konvencijah, objave banske uprave o pobiranjih občinskih trošarin v letu 1933 in pravilnik o obratovanju izvoščikov na Bledu in v Bohinju.

Za mrtvo proglašena. Okrožno sodišče v Ljubljani je uveljavilo postopanje, da se proglasi za mrtvo Marija Hribar, roj. Pirnat, pristojna v Veitko Loko pri Trebnju, ki je leta 1918 odšla nekam na Ogrsko, od koder je zadnjič pisala leta 1917.

Delo dobe. Borza dela v Ljubljani išče za takoj 2 koljarja, 1 minjarja za valjni mlin, 1 čevljarja in vajenca, 1 kurjača za opkarno (Ringofen), 1 sekirnega kovača, 1 hlapca, 1 pekarskega pomočnika, 1 krojača. Sprejmeta se tudi dve prvostopni moči za Albanijo. Neko podjetje išče mojstra za tapeciranje in lakiranje avtomobilov in mojstra za delo v pločevini in avtogenično varenje za avtomobilserije.

Most na Vrhniki (banovinska cesta št. 56 Vrhnika-Podpeč) bo zaprt za vsak promet od 28. avgusta ob 8. ure zjutraj do 6. septembra do 8. ure zjutraj zaradi popravil.

Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo deloma oblačno in nestanovitno vreme. Večerja je nekoliko deževala samo pri nas, drugod je pa bilo vreme vednooma lepo. Vročina je povsod popustila. Večerja je manjša najvišja temperatura v Splitu 32, v Sarajevu 30, v Skopju 30, v Zagrebu 28, v Ljubljani 27,2, v Beogradu 26, v

Mariboru 24,2. Davi je kasal barometer v Ljubljani 761,4, temperatura je snalaša 14,6.

Vožnja v Ameriko traža po francoski liniji z brzoparnikom »li de France« dobrih 5 dni in ne 7 dni, kakor je bilo rečeno v članku »Kako žive naši v Ameriki«, ki smo ga priobčili v ponedeljek.

Tragična smrt 14letnega dekca. V vasi Grantari blizu Zlatarja se je pripetila v nedeljo zvečer težka nesreča. 14letni Slavko Globan se je igral v hiši premožnega kmeta Ivana Jandrasca z dvema fantoma in nenkrat je počil strel. Domači so našli Slavka v mlaki krvi in čez nekaj minut je izdihnil. Fanta zatrjuje, da se je revolver nenkrat sprožil in krogla je prebila Slavku vrat. Zdravnik pa trdi, da se fant ni sam ustrelil.

Vlak povozil kmeta. Na progi med Prilepdom in Čačkom je v ponedeljek tovrni vlak do smrti povozil kmeta Velimirja Pavlovića iz bližnje vasi Rošac.

Porodila otroka brez čela. V bolnici na Sušaku je porodila Marija Šičor iz Jelenja otroka brez čela. Takoj nad očmi se začela tema. Tudi veliki možgani niso razvili in en del je izven lobanje.

Samomor premožnega posestnika. Večerja je bil v Višnji gori pri maši premožni posestnik iz Velike Loke g. Janez Za je s svojo hčerko. Po maši se je nekaj časa mudil še v gostini, potem je pa odšel domov. Popoldne so ga pa našli doma v gospodarskem poslopju obošenega. Kaj ga je poglavo v smrt, ni znano. Pokojnik je bil kot rečeno premožen, imel je samo enega otroka, tako da pač ni moglo milosti, da bi šel v smrt zaradi bede. Orožniki so uvedli preiskavo, ki bo pokazala pravi vzrok Zaječevega obupa.

Preseljitveno naznanilo. Cenj. občinstvo obveščamo, da se je manufakturna trgovina Marija Ramova, Ljubljana, preselila iz Tavčarjeve ulice št. 24 sedaj na Sv. Petra cesto 26 v prostore prejšnje trgovine Marija Ramova 429-2

Pri apnenju arteriji v možganih in sru dosežemo pri vsakdanji uporabi male množice »Franz Josefovce« vode iztrebljenje črevesa brez hudega pritiska. Cenjeni učenci na klinikah za notranjo medicino so dosegli celo pri polstransko ohromelih z »Franz Josefovce« vodo najboljši uspehi pri iztrebljanju črevesa. »Franz Josefovce« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Iz Ljubljane

Umešna odredba. Navzile opetovanim opozorilom kalijo različen poudarjanjem. Tako početje škoduje dobremu imenu Ljubljane in povzroča upravljene proteste. Tudi tujsko-prometni oziri zahtevajo spodobno in kulturno obnašanje prebivalstva. Obzirnost do sosedstava in tujih gostov je elementarna dolžnost vsakega kulturnega človeka, ki se tudi iz spoštovanja do samega sebe ne sme takoj spozabiti, da postane s svojim nedostojnim obnašanjem na javnih ulicah predmet zasmevanja in ogorčenja. Uprava policije prikaže, da bodo prizadeti sami spoznali nekulturnost in nesposobnost svojega ponašanja in da bodo v bodoče spoštovali pravico mirnega prebivalstva do počitka in miru. Neuvidevni bodo nosili posledice, ker bo uprava policije proti takim brezobzirnežem postopala najstrožje in jih prav občutno kaznovala. Če za to odredbo so policiji hvaležni vsi, ki že dan delajo in hočejo imeti počitni mir. Želeli bi le, da bi policisti res pošteno stopila na prste razgrajenim, da bo končno Ljubljana rešena te sramote.

Obrat se vedno zapirajo. Izobčičenja gospodarskega položaja še vedno ni, čeprav se širijo glasovi o znakih popuščanja krize. Strojne tovarne in lvarne, ki so najprej omejele obrat, da so opustili avonarno v Zvonarski ulici, bodo zaprle tudi bivšo Zabkarjevo tovarno na Tyrševi cesti. Delavce bodo odpustili, kolikor jih je preveč; posled bodo delali le v bivši Toniesovi tovarni. Zaposlenih bo le okrog 60 delavcev, dočim jih je bilo prejšnje čase v vseh treh tovarnah 720.

V Dobrovlj ulici ob Gradaščici je dvignjeno cestišče, da ne pada več tako strmo proti trnovskemu mostu. K ureditvi okolice ob lepem trnovskem mostu spada tudi ureditev nabrežja ob Dobrovlji ulici. Obrežje že nasipavajo od l. 1930. Zdaj, ko so ureditvi cestišče, se bodo menda lotili tudi resno obrežja ter zasuli kotanje, kjer je stala mlakuzja in kužna okoličina. Zaposlenih je nekaj delavcev.

Jernej Pirnat. Posledicam težke operacije je podlegel. Bil je znan med našimi pevskimi krogi. Pel je svojčas v frančiškanskem zboru, vodil petje pri več društvih, celo v Srbiji, bil je nekaj časa tudi član opernega zbora našega gledališča in organizir v raznih cerkvah. Ljubil je petje nadvse, zato vabimo njegove pevске prijatelje, da se danes popoldne udeležijo pogreba ob 17.30 izpred mrtvašnice splošne bolnice. Blag mu spomin!

Spor v društvu »Živalce«. V društvu »Živalce« sta nastali zadnje čase druzji, ena zahteva izreden občni zbor, druga s predsednikom na čelu je pa proti. Na strani opozicije je tudi več odbornikov in opozicija je razpustila okrožnico, v kateri poziva člane, naj zahtevajo izreden občni zbor, da se na nem razsodi, kaj nekatere zadeve. Predsednik in tajnik sta pa izdala protiočrtnico, ki v nji, za vrata vse očitke opozicije. Nas so ta spor ne tiče, pač bi pa želeli, da bi se to marljivo in uspešno delujoče društvo čim prej zopet vrnilo k slovi, da njegovo delovanje ne bo trpejo.

—Lj Mešna zastavljalnica, bo imela redni dražbi januarja zastavljenih predmetov in sicer za dragocenosti dne 6. septembra, za efekte (perlo, preproge itd.) pa 12. septembra t. l. od 15. ure dalje v uradnem prostoru na Poljanski cesti št. 15.

—Lj Tvrška F. Stupica sporoča cenj občinstvu, da bo danes ob 16. naprej trgovina zaradi pogreba njenega tragčno preminulega uslužbenca s. Marka Bande zaprta.

—Lj izgubljena je bila zlata moška ura znamke Triumph od kopališča Mirije do kavarnice Evropa. Oseba, ki je uro pobrala ob 19 uri je bila opažena in se opozarja, da uro takoj izroči pri upravi »Slov. Narod« ali na policijo. 430-n

—Lj Očala, daljnogledi, barometri foto aparati itd. najugodnejši nakup pri Fr. P. Zajcu izprašanem optiku. Ljubljana. Stari trg 9. Ceniki brezplačno.

ZVOČNI KINO »SOKOLSKI DOM«
V SISKI. Telefon 33-87.

Danes in jutri ob 1/7 in 1/8 uri
HANSI NIESE v krasnem vefilmu

»TRI SESTRE«

Ali more na lazi temeljiti srečen zakon? Odgovor dobite v tem filmu!
PRIDE! »PLAVI ANGEL«

Iz Metlike

Novo gasilsko društvo. Zaradi številnih požarov, ki zadnje čase uničujejo imetje tudi po Beli Krajini, so pričeli ustanavljati še nova gasilska društva. V nedeljo je bila v bližnjem Grabrovcu veselica, katere čisti dobiček je namenjen novemu gasilskemu društvu.

Izredno živahnost in prav lepe uspehe je pokazala v zadnjem času naša Strelska družina, ki šteje že 107 članov. Pri zadnjem in predzadnjem streljanju so strelci dosegli 35% in celo 39% pogodkov, kar je zelo veliko za sicer mlado našo družino.

Nemškutirjo tudi pri nas radi nekatere posamezniki in zlasti damice, pa bi bilo prav koristno, da se te nelepe navade odvadijo, ker je Metlika že od nekdaj v težjih časih bila zavedno slovensko mesto.

Novo kopališče na Kolpi je zopet lepše, ker so navozili tudi miške, da je solnjenje še prijetnejše. Obisk je zadovoljiv, ker je vstopnina za omarico 1 Din, za kabino pa 2 Din, vendar pa kljub temu mnogi sicer premožni Metličani ne uporabljajo kopaliških kabin, nego se slačijo na prostem. Tujskoprometno društvo naj bi strogo pazilo na take kopalce, pa jih s svojo prostora odstranilo, ker niti v drugih krajih ne dovoljujejo vstopa na kopališče tistim, ki niso plačali vstopnina. Upamo pa, da bodo Metličani sami tako obzirni in s skromno vstopnino podpiri naše Tujskoprometno društvo, ki je že, se več pa bo storilo za napredek in povzdigo našega mesta.

Most čez Kolpo začno graditi v kratkem. Delavske barake za orodje so že postavili, pa bo tako stari most kmalu nadomeščen z novim, železobetonskim.

Iz Črnomlja

Sokolska slavnost na Koprivniku bo v nedeljo 27. t. m. Črnomeljci, udeležite se je v čim večjem številu.

Veliko vrtno veselico je priredilo v nedeljo Gasilsko društvo na Vinici za nabavo nove motorne brigalne. Uspeh je bil kolikor toliko razveseljujoč, ker se je mladina prav dobro zabavala, pa seveda tudi starejši, dočim je obisk zunanjih gostov bil slabši, kar je zaradi hude vročine in številnih drugih prireditev razumljivo. Mladine pa seveda niti vročina ne more motiti, da ne bi zaplesala in se po svoje razveselila. Sicer pa je nedelja v Beli Krajini minila mirno.

Kako so res siromašni ljudje v naših krajih, nam kaže praktičen primer. Premožnejši mešan je kupoval od kmetov seno, pa se je domenil z enim za voz seno. Kmetič sicer sena še ni pripeljal, vendar pa ga je revščina prisilila, da je prišel h gospodu in prosil, naj mu na račun sena posodi 3 dinarje, da bi kupil najpotrebnejše za dom. Letina bo sicer letos zadovoljiva, vendar pa to ne pomeni oblačanja položaja, ker bo kmetom manjkala tudi najpotrebnejša gotovina, rubežni pa je že sedaj v naših krajih veliko.

Vsi niti koldovori so podobni velikemu cvetnemu vrtu. Menda postajatačelniki tekmujejo, katerega postaja bo lepša, kar je prav razveseljujoč, ker bi komisija gotovo lahko brez velikega truda ugotovila, da so belokranjske postaje med najlepšimi v naših krajih. Za večjimi postajami v Črnomlju in Metliki ne zastojajo prav nič manjše v Gradacu, Semčju itd. Postajnačelniki in osebe zaslužijo vse priznanje za svoje vzorno delo.

Za trboveljske sirote niso v nedeljo tekmovali le debeli in suhi, nego sta tudi poštvovalni članici našega Rdečega križa gospe Dr. Küsslova in Janečičeva nabrali nad 700 Din prostovoljnih prispevkov. Bela Krajina kljub svojemu siromaštvu sočustvuje z bednim bližnjim.

Ceste so v našem srezu v prav dobrem stanju, pa zaslužijo merodajni največjo pohvalo, ker kljub minimalnim sredstvom vlagajo mnogo truda, da bi bile ceste dobre. Nujnost javnih del pa je seveda še vedno zelo velika.

Dva malika

Kitajec je prišel pred vojno v Avstrijo in na Dunaju je posetil starinarja. Pri njem je videl kip Budhe, pod njim pa napis: »Poganski malik«.

Ko je prišel domov, je obesil med svojo zbirko starinske dragocenosti avstrijski bankovec za 100 kron in napisal spodaj: »Evropski malik«.

Čudodelni Rok jih je zdravil

V Dravljah je bilo večeraj tradicionalno žegnanje, ki je privabilo veliko množico ljudstva

Ljubljana, 16. avgusta. Večerja smo vsi nenadno zboleli, deželani in meščani. Vsak je imel kakšno rano in bil potreben pomoči nebeškega čudodelnika. Zato smo vzeli vsi v roke romarsko palico in krenili pobožno v Dravljje. Vse je bilo tako, kot pred stoletjem, ljudje se ne spreminjajo mnogo, vsaj pri nas ne.

Dolge procesije ljudi so se pomikale od vseh koncev in krajev v Dravljje. Morda so se te procesije razlikovale od onih mtega dni samo po tem, da ni nihče v njih močil. Toda nameni večerajšnjih romarjev niso bili nič slabši. Ljubljanci, ki znajo »negativ«, niso med potjo niti gozdrali nad prahom, ki jim je segal na cesti od Šiške proti Dravljam do gležnjev. Vsi smo romali veseli kot se spodobi. Nihče ni mislil na nič slabega in hudega, zavedali smo se, da nas bo ozdravil Rok. Dravljiski Bok je še vedno čudodelni kljub vsem krčem in težavam, ki nas tarejo zadnje čase. — Ze v Šiški so zavzeli berači svoje postojanke. Tudi v tem pogledu je bilo vse točno tako, kot mora biti na naših tradicionalnih žegnanjih. Hromi, slepi, invalidi in bebi so razkazovali ter prodajali svojo revščino na vseh dohodih v Dravljje. Bila jih je cela armada, čeprav so se delile sile, ker je bilo večeraj tudi na Šmarni gori žegnanje. Ljudje so hodili skoraj vsi mimo, kot da ne vidijo beračev in njihovih ran, ki bi jih moral zdraviti čudodelni Rok. Toda berači so konkurirali med seboj s pohabljenostjo in bi najbrž ne bilo nobenemu všeč, če bi nenadno ozdravel. Eden je bil takšen revež, da ni mogel niti sedeti ter je ležal na vozičku pred cerkvijo, kot da čaka čudeža, vendar se pa imel tudi navzgor obrnjen klobuk in se je zdelo, da berači na smrtni postelji.

V Dravljah se je zbralo toliko ljudi, da jih najbrž ni bilo še nikdar več. Veselični prostor je bil premajhen in premalo je bilo naprav za prepričljivo zabavo, čeprav se je vrtil skoraj tucat vrtiljakov. Cirkuskih in streljskih šotorov je bilo še celo več kot včasih na velesejmišču. Podjetni cigani so se priključili v ljubljansko okolico od vseh strani. Kar na lemo so zrasli iz tal. Zasedli so skoraj vse Dravljje s svojo ropotijo. Ljudem so postregli z gugalnicami, vrtiljaki, cirkli in »kahareti«. Odrezali so dobro, saj ljudje na takšnih žegnanjih smatrajo zabavo prav tako za obilgumno kot priporočanje nebeškim priprošnikom. Kot da ne premeš odpuška, če ne zlezeš na vrtiljak, so ljudje silili na priprave za veselo premikanje. Vsi so gledali na življenje na veseličnem prostoru strašansko resno. Sploh je bilo vse silno resno, skoraj obredno, karkoli si pogledal. Kot so se ženske z resnobno gnetle v cerkev, so se prerivali z enako vmeo na

prostorna gostilniška dvorišča. V Dravljah je več goslin kot hiš, vendar jih je bilo večeraj premalo. Žegnanjsko življenje je bilo večeraj v polnem razmahu. Kar se kupčijske strani tiče, je letošnje žegnanje bilo mnogo imenitnejše od lanskega. Prodajalcev je bilo več. Največ je bilo sladkarjev, dočim drugega kramarskega blaga ni bilo mnogo. Prodajali odnosno ponujali so pa še razno čudovito blago, ki ga lahko kupiš le na žegnanju. Stojnic z leptom je bila nepregledna vrsta, na vsakem koraku so pa še posebej ponujali bobbe, draveliško specialiteto, malinovce, štruklje, sadje in najrazličnejše odpuške. Tolklo prodajalcev najbrž ni bilo še nikdar. Eden je prodajal tudi zdravilne koreninice, s katerimi lahko odžene vse bolezni celo brez čudodelnega Roka. Možak je dopovedoval ljudem, da v lekarnah ne dobe nič drugega kot preprati iz takšnih korenin, ki je pa mnogo dražji. Prav tako podjetni možak je pa ponujal kipece svetnikov, a med razgeli in svetniki so bile tudi nekakšne Vemerze z odkritimi čarli. Tistim, ki so to opazili, je dejal prodajalec brez zadržev, da se svetniki ne bodo pohnjšali, ljudje pa itak ne opazijo takšnih malenkosti.

V Dravljje so priromali ljudje tudi od daleč. Ker mnogi niso dobili prostora v gostinlah, ali pa so imeli s seboj brašno, so posedi ob cerkvi, kjer so razvili cule ter si privezovali pobožne duše. Če bi prišel tujec v naše tradicionalno žegnanje, kakršno je draveljsko, bi ne vedel, ali je na sejmu, veseliči ali na božji poti. Vse to je združeno na naših žegnanjih. Pri nas ni ostro določene meje med uživanjem duševne in telesne hrane, a o duševni hrani, majsi bo kakršnekolik oblike, ni vredno niti govoriti, ko imajo gostilničarji in kramarji velik dan. Težko je reči, kaj je bistvo žegnanja, toda jasno je, da bi brez gostlin sploh ne bilo pravega žegnanja. Če bi bilo gostilne tako tesne kot je n. pr. draveljska cerkev, bi jih pobožni romarji razgnali kot so Ribčani svojo cerkev. Patron draveljske fare pa deli milost tudi onim, ki ga časte v gostoljubnih hišah in me je v svetih. Vsi so postali namreč kar blaženi, ko so se nekoliko okrepčali. Sicer so pa draveljske gostilne tudi dovolj znamenite — upravičeno. Vse rane ti zacelijo, kot da imajo v zakupu čudodelno moč zdravnika Roka.

Ljudje so še posebno srečni, ker bo žegnanje trajalo še do ponedeljka. Se v nedeljo bodo romali v gostoljubne Dravljje. Domačni še vedno prajajo bobbe, kollejo puške in pečejo kruh. Tudi kmečki kruh je specialiteta v Dravljah, namreč zato, ker je pošteno osoljen, da romarje boli želja. In na žegnanjih je glavno žela.

Z Jesenic

Nov grob. Po dolgi bolezni je v soboto preminul v 40. letu starosti g. Janez Borštner, delavec pri KID na Jesenicah. Siromaka je več let mučila zavratna jetika, dokler mu ni v najlepših moških letih upihnila luči življenja. Da bi sebi in svoji družini olajšal bedno življenje, si je pred dvema letoma zgradil na Plavzu malo hišico, a mu ni bilo usojeno, da bi užival sadove težkega dela. Zapušča žalujočo vdovo in dva nepreskrbljena otroka. Bodi mu ohranjen blag spomin!

Sport. V nedeljo popoldne se je vršila na igrišču SK Bratstva nogometna tekma med SK Reko iz Ljubljane in prvo garnituro Bratstva. Tekma, ki je bila precej medlo odigrana in slabo obiskana, je končala z rezultatom 4:2 za goste. Rezerva in naraščaj Bratstva pa sta isti čas gostovala v Radovljici proti ondornim nogometašim in jih porazila v razmerju 3:1, odnosno 6:1.

Prazna učiteljska mesta. Na jesenski narodni in meščanski šoli sta prosti po dve učiteljski mesti. Da ne bo zopet trpel pouk v šoli, prosimo za nastavitve novih učnih moči.

Nesreče in pokolji

Ljubljana, 16. avgusta. Davi okrog 8. se je peljal na kolosu Mirko Sabec, 12letni sin uslužbenca državnih železnic, iz Ljubljane proti DM v Polju. Fant je vozil pravilno po desni strani, na ovinku mu je pa privozil naproti voznik, ki je vozil po levi. Sabec se je zaletel v voz in padel tako nesrečno, da je prišel pod kolesa z drveni naloženega voza, ki je šel čezenj. Mirko je nezavesten oblašal. Reševalni avto ga je prepeljal v bolnico. Njegovo stanje je zelo resno.

V St. Vidu je večeraj popoldne padel z drvečega tramvaja 26letni brezposelni delavec Avgust Polik, stanujoč na Cesti dveh cesarjev. Morali so ga prepeljati v bolnico.

Težja nesreča se je pripetila večeraj popoldne tudi v Mostah, kjer je iz drvečega brzovalca padla 11letna Angela Kastoliceva, hčerka upokojenega železničarja. Doklica si je prebila lobanjo in je nezavestna oblašala ob prozi. Reševalni avto jo je prepeljal v bolnico. Njeno stanje je zelo resno.

Večerja je v Pršernovi ulici povzročil neki vožnji prodajalca Leopolda Ovna z Viča. Težko ranjenega so prepeljali davi v ljubljansko bolnico 23letnega posestnikovega sina Franca Petriča iz Bedulj, občina Begunje na Gorenjem. Snodi je poplaval z večjo družbo fanlov v neki gostilni. Preveč se je napil fantje, nastal je pretep in že se je zablakal nož. Smrtno nevarno ranjen je oblašal na bolnišcu Petrič, ki ga je nekdo zabol del treh. Njegovo stanje je brezupno.

Ko se je ponoči okrog 1. vračal domov 26letni magistratni uradnik Frane Orehek, stanujoč v Lepodvorski ulici, ga je nsko v temi potakal v zasedi in ga z nožem sunil v glavo. V bolnici so Orešku nudili potrebno pomoč. — Knfizevz Oto Makovec je večeraj poplaval v Mostah v neki gostilni. Vino je razvnelo duhove, zlasti pa je razburilo nekoga sina kršne Rome, ki je med budim prepirom nenadoma potegnil nož in sunil s njim Makovec dvakrat v roko. — Četrta črtov junakov nož je pa postal brez-

K tragični smrti akademika Gorupa

Ljubljana, 16. avgusta. V prvih poročilih o planinskih nesreči akademika Gorupa, zlasti pa v poročilu v »Slov. Narod« z dne 14. t. m. se postavlja moje sodelovanje pri reševalni akciji preveč v ospredje. Naglasiti moram, da sem prišel v bližino kraja nesreče po daljši turi zelo utrujen in da sem bil pod vtisom tragičnega dogodka tudi živčno silno potrt. Radi tega sem igral pri naglo se razvijajoči akciji bolj pasivno vlogo.

Resnici na ljubo je dotična poročila treba izpopolniti z nekaterimi podrobnostmi, ki so v ostalem že omenjene v poročilih »Jutra« in »Slovenca« z dne 15. t. m. Reševalno akcijo so še pred mojim prihodom v koč pripravili drugi turisti in člani finančne in obmejne straže, vodli jo je smoteno g. učitelj Beg. Reševalci so v najkrajšem času dospeli na kraj nesreče, so tam ponesrečenca za silo obvezali, naložili na nosilnico in so se previdno po strmim poudihu spuščali proti koči. Med tem so prišli do koče štirje turisti, med njimi g. Joško Bačar, ki so se takoj pridružili reševalcem in pomagali pri prenosu.

Prvo pomoč pri koči je ranjencu nudil g. Bačar, kateremu so pri tem z veliko poštvovalnostjo pomagale gospodinske oskrbnice in vse ostale navzoče dame, dočim se je gospe Begova z naravnost materinsko ljubeznijo zavzela za obupano zaročenko ponesrečenca, gospodino Paherjevo. G. Bačar je v nadaljnjem tudi s priznanjem vredno prisotnostjo duha ukrenil vse potrebno za prenos ponesrečenca v dolino, je tam s svojimi tovariši spremljal gospodino Paherjevo in je tudi vse pripravil za dostojen pogreb.

Kakor sem pa že omenil gg. zastopnikom tiska, ki so me obiskali takoj po prihodu v Ljubljano, izkazali so se vsi, katere je tam v gorskih višavah združila tragična dogodka, toliko človekoljubja in poštvovalnosti, da ni nobena beseda za to pretirana. Porabljam to priliko, da se imenom proforskega kolegeja in imenoma tovarišev nesrečne žrtve planin najteženeje zahvalim vsem, ki so onemu naših najbolj nadebnih akademikov olajšali zadnje trenutke življenja in ga spremlili k zadnjemu počitku.

Dr. Kral.

Pri pomanjkanju teka kisleme vzpe havanja, slabem žolodcu, leni prebavi črevesnem zastajenju, naplinitosti, motenah premetavanju, priču srbečici ovoj bodi naravna »Franz Josefovca« voda telo vseh nebranih strupov golobca.

A. D. Emery:

Dve siroti

Roman

Teško sopeč je stopal Roger za njim. Picardu se je tresla roka, ko je potiskal ključ v ključavnico.

Tisti hip je pa nastal na dvorišču ropot. Straže, ki so stale dotlej pred kapelico, so se vračale na svoja mesta. En vojak je krenil naravnost proti stranskim vratom. Picard in vitez sta zadržala. Vse je bilo izgubljeno.

Picard se je ozrl na viteza in groza mu je zrla iz oči. Zdal ni bila več mogoča borba, kajti na najmanjše znamenje bi lahko prihiteli vojaki od vseh strani.

— Odprli! — je zapovedal vitez z glasom, ki ni trpel ugovora.

— Izgubljena sva... izgubljena! — je zašepetal Picard ves blej.

— Naj se zgodi karkoli, kaj za to! — Odprli, ti pravim!

Picard je ubogal. Vrata so odprla beguncema pot.

— Zakleni za seboj! — je dejal vitez že zunaj.

Toda tisti hip se je začel vojakov klic:

— Rumignac!... E. Rumignac!

Kaj storiti? Močtati je pomenilo uničiti se. Odgovoriti je pomenilo nevarnost, da ju spoznajo. A vitez je bil že zunaj.

— Zbežite! — je zašepetal Picard. — Bežite, v imenu gospodične Henrike vas prosim. Pustite me, da pridem od tod kakor bom vedel in znal.

Obrnil se je, da bi odgovoril vojak. Toda v njegovo veliko presenečenje se je vojak sredi dvorišča ustavil in zaklical:

— Ne daj se motiti, Rumignac... To ti lahko povem tudi pozneje. V enem skoku je bil lažni kakal zunaj. Dohitel je viteza in mu zaklical:

— Rešena sva!... Zdal sva rešena!

— Ne izgublja časa! — je dejal vitez. — Požuriti se morava.

— Kaj še! — je ugovarjal Picard.

— Bežati je v našem položaju zelo nevarno... Ne smeja vzbujati pozornosti mimoidoščih.

— Seveda če ne računava s tem, da je vaš pobeg morda že zdaj spravljen v Bastilijo vse na noge in da nama pošlje guverner na vrat celo četo vojakov.

Vendar je pa postajal Picard nemiren. Njegov nemir je bil tem večji, ker je Roger govoril samo o tem, da je treba nemudoma hiteti v Salpatriero.

— Kar v tej obleki, mislite? — se je zasmajal Picard. — In jaz naj bi šel z vami v ječarjevi uniformi? Zaupajte mi, gospod vitez, najprej morava k vam na dom, da se preoblečeva, potem pa pojdeva takoj v Salpatriero.

Roger se je pomiril.

— Pojdiva po nabrežju de la Tourelle, — je dejal, — morda pa dobiva izvoščka.

Vitez je stanoval v vili na otoku Saint-Louis. Komaj je izvošček pogljal, je obsul Roger Picarda z vprašanji o Henriki.

Picard mu je kratko povedal, kaj se je bilo zgodilo v jetnišnici.

— In Henrika je bila med njimi? — je vzkliknil Roger ves iz sebe.

— Gorje — da!

Vitez je prijel Picarda za roko in mu jo krepko stisnil.

— Zakaj nisi ostal pri nji? — je vzkliknil. — Kaj mi nisi prisegal...

— Da jo poiščem, da; in to sem tudi storil.

— Da jo boš varoval.

— Ali je bilo to mogoče, gospod vitez? Pomislite vendar! Tam je bil Marest s svojimi ljudmi... Kaj bi bil mogel storiti za osvoboditve drage gospodične? Najmanjši korak v njeno korist bi bil izdal moje naklepe...

— In odšel si, njo si pa pustil v rokah teh lopovov, ki morda ravnaajo z

njo kot s prostitutko... Prepustil si jo strašni usodi...

— O, ne, gospod; dejal sem ji, da prihajam od vas, da mislite samo na njeno osvoboditev. In pred odhodom sem ji povedal, da grem uredit vse potrebno...

— Oh, kaj moreva storiti zdaj? — je tamlal vitez.

— Vse, gospod vitez, vse... Straža v takih primerih ni posebno močna. Lahko jo bova zapodila v beg, a še lažje jo bo podkupiti; lahko jih dohitiva, če so že krenili na pot... Dohitiva jih in prisiliva, da nama izroče jetnico... Močite, gospod vitez, in vse to, kar vam tu pripovedujem...

— Se mi zdi blazno, — je pripomnil Roger.

Te besede so ohladile Picardovo navdušenje. Presenečeno se je ozrl na svojega gospoda, ki je pa mirno nadaljeval:

— Ne bova se mogla boriti z vojakmi... in tudi če bi to storila...

— Premagala sva že težje ovire, saj se je nama posrečilo pobegniti iz Bastilje, — je odgovoril Picard ponosno.

— A potem, vrli Picard, ko rešiva ubogo Henriko, ali ne bo treba odpeljati jo iz Francije?

— Seveda jo odpeljeva, to je že sklenjeno.

— Edina bodočnost, ki naju čaka, je usoda izgnancev.

— Nič ne de... oba sprejmeva to bodočnost! Oba odpotujeva s svojo nevesto, in ko bomo tam doli, jo vzameva za ženo in oba bova... ne, reči sem hotel, da bosta srečna... oba.

— Kaj, tudi ti nameravaš odpotovati, Picard? — je vprašal vitez začudeno.

— Ti se hočeš obsoditi z nama na izgnanstvo?

— Iz dveh nagibov: prvič vas nočem več zapustiti; dovoli sem že služil dvema gospodoma... Moja iskrena želja je služiti vam odkrito, brez ovinkov, brez laži... Drugič mi pa gospod grof ne bo odpustil, da sem vam pomagal pobegniti. Prepričan sem, da bi mi dal kljub štiridesetim letom poštene in vestne službe v njegovi družini pokojnino in počitek v Bastilji. In v ječi bi trpel Picard za udanost svojemu mlademu gospodu.

Potem je nadaljeval z drhtečim glasom:

— Vidite, gospod vitez, da mi ne morete več prepovedati slediti vam... Da, to je že sklenjeno: kamorkoli pojedete, povsod pojdem z vami.

Vitez je upal, da Henrika še ni krenila na pot v Havre. Vpraševal se je, kako bi bilo mogoče v tem primeru osvoboditi Henriko.

Domneval je, da bi se predstojnica gotovo uprla misli, da bi kršila tako stroge jetniške predpise, in nikoli bi se ne spozabila tako daleč, da bi sodelovala pri ugrabitvi.

— Dovolite mi storiti, kar se mi zdi prav in potrebno, — je dejal Picard zadovoljen, da je odvrnil od svojega gospoda razburjenje, ki se ga je bal. — Najprej pojdem vprašati, kaj se je zgodilo po mojem odhodu. Potem bova pa razmišljala, kaj bi kazalo storiti za osvoboditev gospodične Henrike.

— Pa naj bo, — je pritrdil vitez, — požuri se, čakal te bom tu.

Pri Picardovem odhodu je stopil Roger na vogal ulice, da bi videl, kako bo sluga vstopil v jetnišnico. Picard se je kmalu vrnil.

— Gospod vitez, ne preostaja nama drugega, nego slediti tistim, ki so odpeljali ubogo gospodično, — je dejal Picard po povratku.

— Kaj, Henriko?

— Da, odpeljali so jo. Treba jih bo dohiteti.

Vitez de Vaudrey je kar ostrmel; nekaj časa je zrl nepremično pred se, potem je pa dvignil glavo, rekoč:

— Takoj morava za njima. Najprej preskrbi konje.

— Preskrbim jih.

Umetno oplojena rodila tri otroke

Velika senzacija v Los Angelesu — Mati treh otrok, ki nikoli ni bila žena njihovega očeta

V Los Angelesu imajo ženo, ki je te dni izjavila, da je postala mati dveh otrok s pomočjo znanstvene metode. Žena je ločena in zahtevala je sodno razdelitev premoženja svojega moža. Poleg nje nastopa v domači drami tudi mož, ki bi bil rad imel otroke, pa jih ni bilo. Nastopa pa tudi »oče po znanstveni metodi«, ki nikoli ni bil mož matere svojih otrok, in končno nastopa še ljubček, ki je odnesel zmago ne samo nad zakonskim možem, temveč tudi nad možem po znanstveni metodi.

Gospa Homellova, mati po znanstveni metodi rojenih otrok, je pred sodiščem pričala, da je postala mati po umetni oploditvi. Izjavila je, da je mati treh otrok, da pa v resnici nikoli ni bila žena očeta svojih otrok. V času rojstva svojih otrok je bila še žena nekoga Shelleya, toda oče njenih otrok ni bil on, temveč Raphael Corcoran. Homellova ima tri hčerke, stare 13, 14 in 15 let. O čudnem početju svojih hčerk je pripovedovala:

»Svoje tri otroke sem imela z možem, ki ga nisem nikoli videla, ki so mi ga določili za moža naš domači zdravnik, moja mati in moja tašča. Z možem sva storila veliko napako v tem, da sva dovolila, da je pravi oče mojih otrok zahajal k nam in se z njimi igral. Zaljublila sem se vanj, kar je bilo končno čisto naravno. Spoznala sva, da bo najbolje, če mi Shelley dovoli ločitev zakona, da bi se poročila s Corcoranom. Pozneje sem se pa zagledala v dr. Homellova, ki me je tudi ljubil, in poročila sva se. Tako sem vzela njega namesto Corcorana.«

Razumljivo je, da so hoteli novinarji zvedeti od nje še več. Kmalu so ugotovili, da je poskrbel za umetno oploditev detroitski zdravnik dr. L. Breitenbach, strokovnjak na najboljšem glasu. On je tudi v polnem obsegu potrdil to, kar je izjavila Homellova, s pripombo, da je bil dr. Dunwoody, ki je napravil operacijo, takrat njegov družabnik, on pa ni bil z njim samo pri umetni oploditvi, temveč tudi pri vseh treh porodih. Dr. Dunwoody je bil domači zdravnik zakonca Shelleyevih. Zakonca sta bila nesrečna, ker nista imela otrok, čeprav sta žvela skupaj že več let. Pred odhodom v Rusijo in Indijo med svetovno vojno je Shelley vprašal domačega zdravnika, kaj bi bilo treba storiti, da bi z ženo dobila otroke. Zdravnik mu je svetoval znanstveno metodo oploditve in mož je bil takoj pripravljen preizkusiti jo.

Drugi pacient dr. Dunwoodyja je bil krepak 19letni fant, zelo nadarjen in blagoga značaja. Niti on, niti gospa Shelleyeva, ki ji je bilo takrat 29 let, se nista poznala in prej nikoli videla. Operacija je bila uspešna. Shelley je odpotoval v Indijo in ko se je vrnil, je bila njegova hči stara že nekaj tednov. Bil je zelo vesel in rad bi imel še sina. Zdravnik je poskus z umetno oploditvijo ponovil in posrečil se je, toda na svet je prišla zopet hčerka. Tako je bilo tudi tretjič. Shelley je bil zelo pono-

sen na svoje otroke in bil je vzoren oče. Šele po rojstvu tretje hčerke sta zakonca spoznala pravega očeta svojih otrok in kmalu so postali najboljši prijatelji. To je bil pa konec njunega rodbinskega življenja, sledila je prostovoljna ločitev zakona in nepričakovana močitev z dr. Homellom.

Dr. Breitenbach je pred sodiščem izjavil, da je napravil sam podobno operacijo tudi za druge zakonce v Detroitu, in sicer z največjim uspehom. Zdal govori ves Los Angeles o umetnih oploditvah.

Nagci v parku

Parizani, ki so se izprehajali ali sedeli v neznosni popoldanski vročini 8. t. m. v srednjem delu znamenitega Boulogneškega gozda pri Parizu, kjer brizga miniaturni vodopad hladno vodo na vse strani, so gotovo mislili, da so se vrnilli zlati časi, ko ljudje oblek sploh niso nosili. Bili so pa razočarani, ko je prihitela policija in napravila konec mikavni idili v parku. Pred vodopadom sta se bila ustavila dva elegantna avtomobila in iz njih so izstopili štirje pari mladih lepih fantov in deklet. Kakor na povelje so se začeli vsi takoj slačiti in še predno so se presenečeni gledalci prav zavedli, kaj se godi, so bili že vsi nagi in stali so pod vodometom, da jih je voda hladila. In kakor na povelje so se pojavili fotografi, ki so nagece takoj fotografirali.

Toda kmalu so prihiteli redarji, ki so vile in favne prisilili, da so se za silo oblekli, potem so jih pa odpeljali na policijo. Tam se je pa izkazalo, da ves ta rajski prizor ni bil nič drugega, nego sprobeno zasnovana reklama. Ni šlo za nobeno romantiko ali moderno higijeno, niti za nemoralnost. Neki večernik je angažiral osem lepih fantov in deklet, da bi lahko objavil sliko nagecev pri vodopadu.

Nemci ustrelili litovska letalca

Po katastrofi letala »Lithuania«, ki sta z njim letalca Darius in Girenas preletela Atlantski ocean, je objavil strasburški »Dernieres Nouvelles« vest, ki zavrača trditve nemškega tiska, da je vihar treščil letalo na drevje. Omenjeni list piše, da so Nemci po litovskem letalu streljali in ga zbili na tla. Zdal poroča litovski tisk o čudnem vedenju Nemcev po katastrofi. Ko so prispeli na kraj nesreče litovski zastopniki, je bilo razbito letalo že zloženo in trupli obeh letalcev v krstah.

Čim so izle v listih vesti o tem, da je nemška protiletalska obmejna straža streljala po litovskem letalu, so litovske oblasti odredile ekshumacijo trupel ponesrečenih letalcev in sodno obdukcijo. V petek so trupli obducirali in obdukcija je pokazala, da je katastrofo res zakrivila nemška obmejna straža. V prstih enega letalca so našli tri karabin-

ake kroglice. V eni krsti so našli tri roke, v eni pa samo eno, kar priča o naglici, s kakršno so Nemci spravili trupla v krsti. Litovski tisk piše zdaj, da so Nemci litovsko letalo zbili na tla. Nemci imajo ob meji s strojnimi puškami oborožene straže, ki jim je naročeno streljati po vsakem letalu, ki preleti nemško mejo. Ta ukrep je naperjen zlasti proti Poljski. Litovski tisk poziva vlado, naj prekine z Nemčijo diplomatske stike.

Turški princ pred sodiščem

Okrajno sodišče v Budimpešti obravnava tožbo žene turškega princa Abdula Kadira, rojene turške vojvodinje Mezzette Mezdove, ki svojega moža dolži, da ji streže po življenju. Zato prosi sodišče, naj njen zakon razveljavi in prisili njenega moža k plačevanju alimentov v znesku 1500 pengő mesečno. Abdul Kadir je sin zadnjega turškega sultana in njegovi dohodki znašajo samo 3000 pengő mesečno. Žena pravi v tožbi, da je živel s toženim možem v Budimpešti v skupnem gospodinjstvu od leta 1924, toda njeno življenje je bilo pravi peklo, ker jo je mož neprestano mučil in žalil, čisto ji je pa tudi grozil, da jo ubije in razreže njeno truplo. Nedavno je prinesel domov celo vitriola, češ, da jo polije z njim. Vse to je počenjal baje z namenom iznebiti se je, da bi mogel živeti z drugo. Resničnost njenih izpovedb so potrdile tudi njene priče, ki so označile toženega turškega princa za surovega, zlobnega in vročerknega človeka, ki nima nobenega pouda za ljubosumnost in preganjanje svoje žene.

Pravni zastopnik toženega princa pa vztraja na tem, da madžarsko sodišče ni kompetentno obravnavati spor turških zakoncev, ker med Turčijo in Madžarsko ni pogodbe, ki bi dajala madžarskemu sodišču pravico obsoditi Turka na plačevanje alimentov ženi. Turški princ že zato ne more biti obsojen, ker mu vera dovoljuje imeti več žen in ker se njegovi dohodki v korist žene ne smejo zmanjšati. Žena, ki svojega moža ne spoštuje, temveč ga celo obrekuje, pa ne zasluži alimentov. Sodišče je ugodilo zahtevi toženega zagovornika, da se zaslišijo še nekatere priče, in je obravnavo preložilo.

Iz Celja

—c Poroke. V Celju so se poročili: g. Viktor Svetel, sodnijski pripravnik pri okrajnem sodišču v Laškem, in gđc. Marta Hrabalekova, hčerka pokojnega živinodržavnika g. Vojteha Hrabaleka v Celju, dalje policijski stražnik Josip Romih iz Zagreba in sobarica Ana Šušteršičeva iz Medloga pri Celju ter posestnikov sin Martin Teržan iz Galicije in posestnica Marija Štrajharjeva iz Lisc pri Celju. Obilo sreče!

—c Za uprizoritve Novačanovega »Hermana Celjskega«, ki bo v prvi polovici septembra v gledališču na prostem v mestnem parku v Celju, je potrebnih okrog 60 gospodov za zbor bičarjev ter 20 dam in gospodov za grofovo spremstvo. Gospodje in dame, ki hočejo sodelovati, naj se javijo v četrtek 17. t. m. ob 20. v Zdravstvenem domu.

—c Težka nesreča otroka. V ponedeljek 14. t. m. je mlatinica zgrabila štiri-letnega posestnikovega sinčka Ivana Trobiša v Novi cerkvi pri Vojniku za desnico in jo razmesarila. Otroka so oddali v celjsko bolnišnico.

—c Izguba in dva najdbi. Dne 11. t. m. je bilo na poti od Krekovega trga po Razlagovi ulici do Brega izgubljen bankovec za 100 Din. Dne 13. t. m. okrog 11. dopoldne je bila v mestnem parku najdena zlatna ovrtna veržica, eno uro pozneje pa je bil na neki klopi v parku najden ženski solnčnik.

Kočljiv položaj.

V zelo kočljivem položaju sem, prijatelji. Rad bi se oženil iz ljubezni, pa ne vem, kako bi svojim upnikom to previdno sporočil.

Preselitveno naznanilo!

Cenjeno občinstvo obveščamo, da se je manufakturna trgovina

MARA RAMOVŠ

LJUBLJANA, preselila iz Tavčarjeve ulice št. 2-I. sedaj na

Sv. Petra cesto št. 26

v prostore prejšnje tvrde Marija Rogelj. 8706

Mednarodni velesejem v Pragi

3. do 10. septembra 1933

SVETOVNI VELESEJEM

NA KATEREM SO ZASTOPANI NARODI IN DRŽAVE

ZNIZANA VOŽNJA ZA BRZOVLAKE IN NAVADNE VLAKE

Jugoslavija 25 — Čehoslovaška 50 — Avstrija 25 —

Madžarska 25 odstotkov

Opozorjamo posebno na ugodnost znizane vožnje v Čehoslovaški prej 33 %, sedaj 50 % popusta.

Pojasnila in legitimacije daje:

ALOMA COMPANY, Ljubljana, Aleksandrova cesta 2 — ČEHOSLOVAŠKI KONZULAT — PUTNIK, Gajeva ulica (za nebotičnikom)

Mali oglasi

Vaša beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakih. Za odgovor znak! — Na vprašanje brez znakov ne odgovorjamo. Najmanjši oglaš. Din 5.—

PRODAM

AVTO CHEVROLET prodaja Maček, Slatna 1, p. Pulštanj. 3268

4 BELE OLEANDRE prodaja Kokol, Laško. 3269

ZA ARHITEKTE Napredaj je rodila knjiga: Andreas Palladius, Baukunst, Nürnberg 1698 — Vincentius Scamozzi, Baukunst, Nürnberg 1697. — Pojasnila pri upravi »Slovenskega Narodca«. 3283

NEPREMIČNOSTI

HIŠA V VOJNIKU prodaja za 40.000 Din. Stojan, trafika, Šottan. 3271

LETOVIŠKARSKO HIŠICO ob Savi in Sori prodaja Petan, Verje pri Medvodah. 3279

LOKAL

za mehanično delavnico odda v najem Sušnik, Tacen 75. 3277

TISKARNO

oddam v najem. — Informacije: Balkányi, Dolnja Lendava. 3278

STANOVANJA

250.— DIN MESEČNO stanovanje 2 sob, kuhinje in pritlikin — oddam takoj. — Naslov v upravi »Slovenskega Narodca«. 54/L

TRISOBNNO STANOVANJE v II. nadstropju, Slomškova ul. ca se takoj odda. — Več pri kamnoseku A. Vodniku pri Glavnem kolodvoru v Ljubljani. 53/L

KUPIM

VSE RABLJENE STROJE kupim ter plačam najbolje. — Plamenice ponudbe na: Kulberg, Zagreb, Hatnova št. 30, s prijatelji za 5 Din znak. 3250

RAZNO

NAJČENEJŠE LETOVIŠČE v Poljanski dolini pri Ingliču v Srednji vasi pri Poljanah. Penzija Din 30. 3272

DOMAČE SALAME prvovrstne, samo pri I. Buzozlini, Ljubljana, Lingarjeva ulica (za škofijo). 3236

Modna konfekcija Najboljši nakup A. PRESKER, LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 14. 11/T

KROJENJE OBLEK in perila, najmodernejše, počuje v Brežicah J. Hašek. — Vpisovanje od 9. do 12. ure. — Narodni dom, Brežice. 3276

BRUSNICE dobavlja Pugelnik, Libelče-Mez. 3280

TELEFON 2059

PREMOG SUHA DRVA Pogoznik, Bohoričeva 5.

SLUŽBE

PEKOVSKEGA VAJENCA sprejme Dobovičnik, Dobrna pri Celju. 3281

Specijelni entel oblek

azuriranje, predtisk, najhitrejša postrežba, najfinejše delo pri

Matek & Mikeš, Ljubljana poleg hotela Strunelj

Vezanje raznovrstnih monogramov, perila, sava, pregrinjaj, stlanje, izdelovanje gumbic. Vseled najmodernejše ureditve podjetja — raznižje cene